

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till företags- och organisationsdatalag och vissa lagar som har samband med den**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås det att en företags- och organisationsdatalag skall stiftas. Genom lagen specificeras företag och organisationer med hjälp av ett enhetligt beteckningssystem. En enhet som skall registreras i systemet skall ges endast en beteckning, ett företags- och organisationsnummer, som skall förbli denna enhets identifikation hela dess livstid. Ett företags- och organisationsdatasystem, som stämmer överens med den föreslagna lagen, möjliggör samtidigt att företagen och sammanslutningarna genom en anmälan kan meddela flera myndigheter uppgifter om att verksamhet inleds, ändras och läggs ned. Den gemensamma anmälan skall kunna göras till handels- eller stiftelseregistret som förs av Patent- och registerstyrelsen samt till arbetsgivarregistret, förskottsuppbördsregistret och registret över mervärdesskatteskyldiga som förs av skatteförvaltningen. Föreningsregistret skall ännu i detta skede stå utanför beteckningssystemet.

Genom ibruktagandet av ett företags- och organisationsdatasystem uppkommer också en gemensam databank som innehåller identifikationsuppgifter och vissa basuppgifter om företag och sammanslutningar. Den enskilda informationstjänst som kan erhållas från denna bank är avsedd att göras fritt till-

gänglig för medborgarna med hjälp av de allmänna datanäten och tjänsten skall vara gratis. För erhållande av mera detaljerade uppgifter skall fortsättningsvis förutsättas att de förvärfvas ur vederbörande stamregister, på vilka den nu föreslagna lagen inte har några verkningar. Systemet skapar också möjligheter att utveckla elektroniska anmälningsförfaranden. Det har föreslagits att de personliga kontakterna om anmälningsärenden skall ske via Patent- och registerstyrelsens, magistraternas, arbetskrafts- och näringscentralernas och skatteförvaltningens verksamhetsenheter.

För att en företags- och organisationsdatalag skall kunna ges förutsatts också att vissa andra lagar justeras. I propositionen ingår förslag till de ändringar som behövs. Det föreslås att firmalagen i samband med detta samtidigt skall ändras så att ett förfarande med förhandsbesked om firma tas i bruk, med hjälp av vilket registreringen av en firma i handelsregistret påskyndas och på detta sätt underlättas de åtgärder som förutsätts för att företagsverksamhet skall kunna inledas. Övriga justeringar som skall göras i lagarna i fråga är främst av teknisk natur.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt under början av år 2001.

# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

|                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....                                                      | 1  |
| INNEHÅLLSFÖRTECKNING .....                                                                     | 2  |
| ALLMÄN MOTIVERING.....                                                                         | 4  |
| 1. Inledning .....                                                                             | 4  |
| 2. Nuläge.....                                                                                 | 5  |
| 2.1. Lagstiftning och praxis i Finland.....                                                    | 5  |
| 2.2. Om organisationsnummersystemet i Norge, Sverige och Danmark.....                          | 5  |
| 2.3. Bedömning av nuläget .....                                                                | 6  |
| 3. De föreslagna ändringarna och skälen till dem.....                                          | 7  |
| 3.1. En anmälan.....                                                                           | 7  |
| 3.2. En gemensam beteckning .....                                                              | 7  |
| 3.3. Bildandet av en företagsdatabank .....                                                    | 8  |
| 4. Propositionens verkningar .....                                                             | 8  |
| 4.1. Ekonomiska verkningar och verkningar för företagen .....                                  | 8  |
| 4.2. Verkningar i fråga om organisation.....                                                   | 9  |
| 5. Beredningen av propositionen .....                                                          | 10 |
| 5.1. Beredningsskeden.....                                                                     | 10 |
| 5.2. Remissutlåtanden .....                                                                    | 11 |
| DETALJMOTIVERING .....                                                                         | 12 |
| 1. Motivering till lagförslagen .....                                                          | 12 |
| 1.1. Företags- och organisationsdatalagen .....                                                | 12 |
| 1.2. Handelsregisterlagen .....                                                                | 25 |
| 1.3. Företagsintektningslagen .....                                                            | 29 |
| 1.4. Firmalagen.....                                                                           | 30 |
| 1.5. Lagen om stiftelser .....                                                                 | 31 |
| 1.6. Lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningssuppgifter ..                  | 32 |
| 1.7. Mervärdesskattelagen.....                                                                 | 33 |
| 1.8. Lagen om förskottsuppbörd.....                                                            | 33 |
| 2. Närmare bestämmelser.....                                                                   | 33 |
| 3. Ikraftträdande.....                                                                         | 34 |
| LAGFÖRSLAGEN .....                                                                             | 35 |
| Företags- och organisationsdatalag.....                                                        | 35 |
| om ändring av handelsregisterlagen .....                                                       | 42 |
| om ändring av 11 och 12 § företagsintektningslagen .....                                       | 44 |
| om ändring av 2 och 12 § firmalagen .....                                                      | 45 |
| om ändring av lagen om stiftelser.....                                                         | 46 |
| om ändring av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningssuppgif-<br>ter ..... | 47 |
| om ändring av mervärdesskattelagen .....                                                       | 48 |
| om ändring av lagen om förskottsuppbörd .....                                                  | 49 |

|                                                                                           |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>BILAGA .....</b>                                                                       | <b>50</b> |
| <b>PARALLELLTEXTER .....</b>                                                              | <b>50</b> |
| om ändring av handelsregisterlagen .....                                                  | 50        |
| om ändring av 11 och 12 § företagsinteckningslagen .....                                  | 55        |
| om ändring av 2 och 12 § firmalagen .....                                                 | 57        |
| om ändring av lagen om stiftelser .....                                                   | 59        |
| om ändring av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningssuppgifter ..... | 61        |
| om ändring av mervärdesskattelagen .....                                                  | 63        |
| om ändring av lagen om förskottsuppbörd .....                                             | 65        |

## ALLMÄN MOTIVERING

## 1. Inledning

Med tanke på verksamheten i samhället är de uppgifter som beskriver samhällets olika basenheters, dvs fysiska personers, sammanlutningars, byggnaders och fastigheters egenskaper och kontakter, ytterst viktiga. Dylika uppgifter samlas i basregister, med vilka avses de datasystem som individualiserar nämnda basenheter i samhället och för vilka är symtomatiskt att de är täckande, tillförlitliga, kan användas för många ändamål och skyddar informationen. Befolkningsdatasystemet täcker befolkningen samt byggnaderna och bostadslägenheter och lokaler i dem. Fastighetsuppgifterna igen ingår i täckande omfattning i det riksomfattande fastighetsdatasystemet. Också handels-, stiftelse- och föreningsregistret, som upprätthålls av Patent- och registerstyrelsen, utgör en viktig del av de finska basregistren.

Av basregistrens egenskaper innebär den egenskapen att de är täckande förutom att alla basenheter inbegrips i registret också att varje enhet ges en officiell beteckning. Tillförlitligheten grundar sig på att basregistren upprätthålls med myndighetsansvar. Uppgifterna fås i allmänhet från den som är föremål för registreringen eller dennes representant och för uppgifterna har bestämts om ett rättsförfarande. Det att uppgifterna kan användas för många ändamål förutsätter att det i registren finns uppgifter med flera olika bruksändamål. För basregistren är det också symtomatiskt att om dem har bestämts med författningar på lagnivå: om befolkningsdatasystemet i befolkningsdatalagen (507/1993), om fastighetsdatasystemet i jordabalken (540/1995), fastighetsregisterlagen (392/1985) och lagen om lagfarts- och in-tekningsregister (353/1987) samt om byggnadsdatasystemet i befolkningsdatalagen.

Kvaliteten hos uppgifterna i det nuvarande företagsdatasystemet blir lidande av att de av Patent- och registerstyrelsen förda registren över företag och sammanslutningar och det av Statistikcentralen förda registret över företag och arbetsställen har olika definitioner, beteckningssystem och datainnehåll för enheterna i registren till följd av registrens olika

bruksändamål. Uppgifterna om verksamhetens läge eller om förbindelserna till verksamhetslokalerna är inte tillräckligt tillförlitliga, eftersom företagen inte anmäler ändringar i verksamheten till myndigheterna. Endast vissa uppgifter i registret över företag och arbetsställen är offentliga och därmed tillgängliga som informationstjänst. I det nuvarande företagsdatasystemet förekommer också i övrigt oenhetlighet och dubblerande datainsamling och databehandling. Också flera andra sammanslutningar samlar in delvis samma uppgifter av företagen, eftersom företagsdatasystemets informationstjänster inte till alla delar är tillfredsställande.

Det att en enhetlig beteckning, som skulle gälla företag och organisationer, saknas har följaktligen allmänt erkänts som en olägenhet. För att denna brist skall kunna korrigeras föreslås det att en ny lag skall stiftas, i vilken gemensam registrering av uppgifterna om företag och organisationer och givandet av ett företags- och organisationsnummer skall regleras. Ett enhetligt beteckningssystem undanröjer de problem som sammanhänger med möjligheterna att identifiera en enhet. En entydig beteckning skall göra det möjligt att i vidare omfattning än i dagens läge överföra uppgifter elektroniskt samt att därigenom minska myndigheternas dubblerande datainsamling och underlätta företagens och organisationernas skyldigheter att anmäla uppgifter. Samtidigt förbättrar detta betydligt möjligheterna att överföra information mellan företagen och myndigheterna. Ett enhetligt beteckningssystem vore betydande också med tanke på företagens, såsom bankernas och försäkringsinrättningarnas, egna datasystem. Dessutom kan systemet vara till hjälp när det gäller att begränsa ekonomiskt missbruk och den grå ekonomin; t.ex. kan de företagsstöd som samhället ger övervakas bättre.

En väsentlig del av företags- och organisationsdatasystemet är att uppgifterna är offentliga. Den öppenhet och genomsynlighet som systemet skapar förhindrar preventivt missbruk både i myndigheternas verksamhet och mellan företagen. Ett beteckningssystem i enlighet med den föreslagna lagen medför också ett register som innehåller identifikations-

uppgifter och vissa basuppgifter om företagen och sammanslutningarna. Via informationstjänsten kan vem som helst i detta register granska ett företags eller en sammanslutnings situation samt i vilka av de register som anknuter till systemet företaget eller sammanslutningen har införts. Basuppgifterna om företag och sammanslutningar är på detta sätt enkelt och gratis tillgängliga för alla via de allmänna datanäten. Mera detaljerade uppgifter skall dock också i fortsättningen erhållas ur vederbörande stamregister.

## 2. Nuläge

### 2.1. Lagstiftning och praxis i Finland

I dagens läge skall företag och sammanslutningar, när de inleder sin verksamhet, göra separata anmälningar till Patent- och registerstyrelsens samt skatteförvaltningens register. Kunden skall till vardera myndigheten separat anmäla i stor utsträckning samma uppgifter. Också de bilagor som skall lämnas in tillsammans med anmälan om att verksamhet inleds är till sina huvuddrag desamma. Även ändringar i verksamheten, t.ex. ändring av den tidpunkt då sammanslutningens räkenskapsperiod går ut, skall i dagens läge anmälas separat både till Patent- och registerstyrelsen och till skatteförvaltningen.

I skatteförvaltningen har ett affärs- och samfundssignum (AS-signum) sedan år 1978 använts för identifiering av kunden. Signumet ges alla juridiska personer i samband med behandlingen av anmälan om inledande av verksamhet samt sedan ingången av år 1998 också fysiska personer som bedriver näring. Signumet ges även, på initiativ av myndigheten, endast för beskattningsbehov bl.a. beskattningssammanslutningar. Skatteförvaltningens kunder som har fått ett AS-signum utgör ca en miljon.

Vid Patent- och registerstyrelsen antecknas näringsidkarna i handelsregistret i den kronologiska ordning enligt vilken besluten om införande av dem i registret har fattats. Varje anmäld näring, sammanslutning eller stiftelse ges ett eget registernummer. Registret har förts sedan år 1896. Hittills har registernummer getts ca 780 000 enheter, av vilka ca 472 000 fortfarande finns i registret. Före-

ningar registreras i föreningsregistret på motsvarande sätt i den kronologiska ordning som besluten om registrering av dem har fattats. Det finns ca 105 000 registrerade föreningar. Stiftelserna förs in i stiftelseregistret, och i det finns ca 2 500 registrerade, verk samma stiftelser. Företagsinteckningsregistret förs i den ordning som näringsidkarens handelsregisternummer ger.

I dagens läge finns det inget gemensamt basregister över näringarna. Enligt den definition som basregisterarbetsgruppen vid delegationen för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen har omfattat består företagsdatasystemet av riksomfattande register, av vilka centrala är handelsregistret, föreningsregistret och stiftelseregistret som upprätthålls av Patent- och registerstyrelsen samt registret över företag och arbetsställen som upprätthålls av Statistikcentralen. Med detta system sammanhänger i väsentlig grad också skatteförvaltningens register över kunder, arbetsgivare och mervärdes-skatteskyldiga, eftersom Statistikcentralens register över företag och arbetsställen till sina viktigaste delar baserar sig på uppgifter som skatteförvaltningen har samlat in.

Om upprätthållandet av registren i det nuvarande företagsdatasystemet bestäms i talrika olika lagar såsom handelsregisterlagen (129/1979), firmalagen (128/1979), lagen angående rättighet att idka näring (122/1919), lagar som gäller olika företagsformer såsom lagen om aktiebolag (734/1978), lagen om andelslag (247/1954), lagen om öppna bolag och kommanditbolag (389/1988), föreningslagen (503/1989), lagen om stiftelser (109/1930), lagen om utlämnande av affärs- och samfundssignum (1126/1990), lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) samt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningssuppgifter (1346/1999).

### 2.2. Om organisationsnummersystemet i Norge, Sverige och Danmark

Såväl i Norge och Sverige som också i Danmark är ett beteckningssystem i bruk för identifiering av sammanslutningar.

I Norge har från och med den 1 mars 1995 förvaltningen och upprätthållandet av mera betydande offentliga register koncentrerats

till ett ställe (Lov av 3 juni 1994 nr 15 om Enhetsregistret). I enhetsregistret förs alla de enheter in som utgående från bestämmelserna i lagen är skyldiga att ansluta sig till något anknutet register (tillknyttet register). Dylika register är bl.a. registret över arbetsgivares socialskydd, skatteförvaltningens förteckning över mervärdesskatt och föreningsregistret. Alla som skall föras in i enhetsregistret får ett organisationsnummer, som samtidigt ersätter flera andra nummer som används i registren. Organisationsnumret var tidigare en beteckning i ett system som motsvarade handelsregistret. Alla har rätt att få de offentliga uppgifterna om en enhet från enhetsregistret: enhetens namn, adress, enhets form, bransch, tidpunkten för grundandet samt personuppgifter gällande den operativa ledningen, näringsidkaren eller kontaktpersonen. Endast myndigheterna har rätt att få kännedom om skyddade uppgifter.

I Sverige har den lagstiftning som gäller organisationsnummer trätt i kraft år 1975. Bestämmelserna om detta finns i lagen om identitetsbeteckning för juridiska personer m fl (SFS 1974:174). Organisationsnumret är till sin uppbyggnad en beteckning av personnummerstyp som innehåller tio tecken. Enligt lagen ges alla juridiska personer ett organisationsnummer. För identifiering av en enskild näringsidkare används personnumret. Organisationsnumret ges av den myndighet som registrerar grundandet av en juridisk person. Registret över givna organisationsnummer, vilket täcker hela landet, upprätthålls av riksskatteverket.

I Danmark godkändes den 22 maj 1996 en lag om ett centralt register för företag (Lov om Det Centrale Virksomhedsregister (Nr 417)). Under ekonomiministeriet har ett centralregister för företag (Det centrale Virksomhedsregister, CVR) upprättats, och för förvaltningen av det svarar Statistikcentralen. För de uppgifter som hör till upprätthållandet av registret sörjer Statistikcentralen tillsammans med arbetsministeriet, närings- och bodelsstyrelsen samt tull- och skattestyrelsen. Registret innehåller uppgifter om juridiska enheter som utövar näring eller är arbetsgivare. I registret finns basuppgifter om enheterna: registernummer, namn, adress, telefon- och faxnummer, verksamhetsområde och an-

tal anställda. Dessutom förs i registret in uppgifter om företagsform, när verksamheten har inletts och när den upphör och ansvariga personer. Juridiska enheter ges ett entydigt identifikationsnummer (CVR-nummer) som bildas av åtta siffror. Grund för beteckningen utgör det SE-nummer som tull- och skattestyrelsen tidigare gav. Vem som ger en beteckning bestäms av i vilket register kunden är skyldig att registrera sig.

### 2.3. Bedömning av nuläget

En arbetsgrupp som tillsatts av delegationen för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen föreslog i sin promemoria (JUHTA 3/1996) att Skattestyrelsen och Patent- och registerstyrelsen skall ta i bruk ett system som utvecklas utgående från AS-signumet som ett enda beteckningssystem som täcker alla företag och samman slutningar. Samtidigt borde nämnda myndigheter bredda givandet av beteckningen så att den kan ges också fysiska personer. Myndigheterna skulle också reda ut och synkronisera enheterna i vardera myndighetens system.

Behovet av ett enhetligt beteckningssystem har tagits upp i flera olika sammanhang och utredningar också annars. Bland annat i det av statsrådet den 2 maj 1996 fattade principbeslutet om ett sm-företagspolitiskt program ansågs det att det är ytterst viktigt att det förvaltningsförfarande som gäller små och medelstora företag kan förenklas. Vidare ansågs det att skattemyndigheternas, Patent- och registerstyrelsens samt Statistikcentralens insamling av uppgifter och filer bör samordnas så att de kan användas och kompletteras gemensamt. I det företagpolitiska programmet förutsattes det också att myndigheterna tar i bruk ett enhetligt beteckningssystem som grundar sig på AS-signumet. Också i den nuvarande regeringens program har det skrivits in ett mål som hänför sig till samma sak, vilket gäller att lindra de administrativa belastningar som berör små och medelstora företag bl.a. genom att små företags möjligheter att sköta sina ärenden förbättras med effektivare användning av elektronisk dataöverföring och med samordning av insamlingen av uppgifter som olika myndigheter behöver.

Aven i det principbeslut för åren 1999—

2001 som statsrådet fattade den 22 oktober 1998 om ett handlingsprogram för regeringen för att minska den ekonomiska brottsligheten och den grå ekonomin förutsattes i enlighet med motsvarande tidigare beslut att myndigheterna generellt tar i bruk ett affärs- och samfundssignum för identifiering av sammanslutningar.

### **3. De föreslagna ändringarna och skälen till dem**

#### **3.1. En anmälan**

Ur företagets synvinkel är skyldigheten att lämna uppgifter en belastning, som kräver en arbetsinsats av företaget och medför kostnader. I det nya system som skall inrättas, företags- och organisationsdatasystemet, koordineras insamlingen av uppgifterna så att de uppgifter som behövs kan ges med en gemensam etableringsanmälan både till handels- och stiftelseregister och till Skattestyrelsens register. Också ändringar i och nedläggning av verksamheten eller upplösning av sammanslutningen skall kunna anmälas till myndigheterna på en gemensam blankett. På detta sätt minskas företagets dubbla skyldighet att lämna uppgifter och förbättras kundtjänsten.

Anmälan skall kunna lämnas in till Patent- och registerstyrelsen, magistraterna, skatteförvaltningens verksamhetsenheter eller Arbetskrafts- och näringscentralerna. Magistraterna har sedan gammalt varit Patent- och registerstyrelsens lokala myndigheter. Det är naturligt att skatteförvaltningens verksamhetsenheter utnyttjas, eftersom de uppgifter som förs in i företags- och organisationsdatasystemet också anknyter till skatteförvaltningens basystem. Det är också naturligt att det finns en möjlighet att lämna in anmälan till Arbetskrafts- och näringscentralerna, eftersom centralerna även annars ger handledning i ärenden som gäller hur man grundar ett företag och sörjer för de uppgifter som ankommer på den lokala myndigheten för handelsregistret. Av samtliga dessa kan ett servicenätverk som täcker hela landet bildas, vilket synnerligen väl uppfyller kraven om att tjänster som erbjuds medborgarna skall

finnas nära dem.

#### **3.2. En gemensam beteckning**

I dagens läge gör varje myndighet de justeringar som är nödvändiga med tanke på dess verksamhet utgående från de uppgifter som har samlats in av företagen och organisationerna. Härvid blir man tvungen att utföra onödigt många dubblerande databehandlingsuppgifter. Ett företag eller en organisation skall också anmäla ändrade uppgifter särskilt till varje myndighet och denna uppgift får endast vederbörande myndighet kännedom om. Som en följd av detta är uppgifterna uppenbarligen inte så á jour som de borde vara. Uppgifternas tillförlitlighet blir lidande, när de uppdateras vid olika tider. Emellertid måste man kunna förutsätta att uppgifterna i de officiella registren är tillförlitliga, eftersom de upplysningar som erhålls ur dem används vid beslutsfattandet inom förvaltningen. Det att en gemensam beteckning för identifiering av företagen och organisationerna saknas har försvårat förmedling- en av uppgifter mellan myndigheterna.

I det företags- och organisationsdatasystem som skall upprättas, i Patent- och registerstyrelsens register över juridiska personer, med undantag av föreningsregister, och inom skatteförvaltningen tas ett gemensamt företags- och organisationsnummer i bruk. Patent- och registerstyrelsen slopar samtidigt handels- och stiftelseregisternumren för identifiering av näringsidkare, företag och sammanslutningar. Företags- och organisationsnumret skall tekniskt motsvara det affärs- och samfundssignum som för närvarande används inom skatteförvaltningen, AS-signumet.

I det nya företags- och organisationsdatasystemet skall ett nummer ges omedelbart när företagets eller organisationens etableringsanmälan har anlänt till någon av de myndigheter som ingår i systemet och registrerar anmälningar. Detta är nödvändigt för att de delar av en etableringsanmälan som sänds till olika myndigheter senare skall kunna kopplas ihop med rätt företag eller organisation. Om skyddet för en firma, som börjar när etableringsanmälan har anlänt till myndigheten, bestäms i firmalagen. Företags- och organisa-



tionsnumret säger ingenting om företagets eller organisationens situation. Inte heller en anteckning i registret över företags- och organisationsnummer har som sådan någon rättsgrundande verkan. Först i och med införandet i handels- eller stiftelseregistret som upprätthålls av Patent- och registerstyrelsen eller i förskottsuppbörsregistret, registret över mervärdesskatteskyldiga eller arbetsgivarregistret som upprätthålls av skatteförvaltningen uppkommer de juridiska verkningar som enligt bestämmelserna om dessa sammanhänger med registrering.

Såsom det har konstaterats ovan, möjliggör en gemensam beteckning i större utsträckning än idag elektronisk överföring av företag och organisationer såväl i myndigheternas verksamhet som också mellan företagen och myndigheterna. Ett gemensamt beteckningssystem är av betydelse också med tanke på företagets samt finans- och försäkringsinrättningarnas egna datasystem. Det kunde också vara till hjälp när det gäller att begränsa ekonomiskt missbruk och den grå ekonomin.

### 3.3. Bildandet av en företagsdatabank

Om ett datasystem i enlighet med den föreslagna lagen genomförs, möjliggör detta samtidigt att ett nytt register över företags- och organisationsnummer, som innehåller identifierings- och basuppgifter om företag och organisationer, upprättas. Systemet och det register som sammanhänger med det skall upprätthållas gemensamt av Patent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen. Registret i fråga kommer att utgöra en synnerligen betydande del av företags- och organisationsdatasystemet, eftersom i det skall ingå största delen av de uppgifter som skall lagras i själva systemet. I systemet skall de enheter som finns i Patent- och registerstyrelsens handels- och stiftelseregister samt de enheter som skatteförvaltningen tidigare har gett AS-signum föras in. De sist nämnda är alla de samfund som avses i 3 § och sammanslutningar som avses i 4 § samt de samfälliga förmåner som räknas upp i 5 § inkomstskattelagen (1992/1993). Också fysiska personer har sedan ingången av år 1998 getts ett AS-signum inom skatteförvaltningen, om perso-

nen förs in i förskottsuppbörsregistret eller registret över mervärdesskatteskyldiga eller registreras som en arbetsgivare som regelbundet betalar löner.

Uppgifterna i registret över företags- och organisationsnummer skall vara offentliga. Avsikten är att de som behöver dylika identifikations- och basuppgifter skall kunna erhålla dem enkelt och gratis via de allmänna datanäten. På detta sätt kan vem som helst granska bl.a. situationen hos en registrerad enhet och till vilket av de register som sammanhänger med systemet enheten har anslutits. Ett dylikt arrangemang motsvarar också det uttalande som riksdagen godkände den 13 december 1999 i samband med behandlingen av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter. I detta uttalande förutsattes bl.a. att regeringen under vårsessionen 2000 utreder genom vilka åtgärder företagens rätt att på elektronisk väg genom Internetförbindelser kontrollera uppgifter kan utsträckas till förskottsuppbörsregistret och registret över mervärdesskatteskyldiga så att i detta sammanhang inte längre bara de som strukits ur förskottsuppbörsregistret offentliggörs.

## 4. Propositionens verkningar

### 4.1. Ekonomiska verkningar och verkningar för företagen

På riksomfattande nivå förorsakar övergången till ett enhetligt företags- och organisationsdatasystem kostnader för den *offentliga ekonomin* i övergångsskedet. Efter ibruktagandet innebär givandet och användningen av en gemensam beteckning dock inbesparingar för förvaltningen jämfört med det nuvarande systemet med många beteckningar. En gemensam beteckning möjliggör en överföring av företagsuppgifterna i maskinläsbar form i vidare omfattning än tidigare, t.ex. överföring av bokslutsuppgifter från en myndighet till en annan. Detta minskar för sin del kostnaderna för datainsamlingen.

Fastän AS-signum redan är i bruk som identifikation av företag och sammanslutningar inom skatteförvaltningen och delvis också inom Patent- och registerstyrelsen utöver dess egna beteckningar, uppkommer i



samband med övergången till det gemensamma systemet kostnader som i synnerhet sammanhänger med det skede då systemet upprättas. Enbart kostnaderna för upprättandet av ett nytt gemensamt datasystem jämte personalens arbete och investeringar i apparatur uppgår till ca 7 miljoner mark. Till följd av beredningens tidtabell har en del av dessa kostnader redan erlagts.

Ibrukttagandet av det nya datasystemet förutsätter att de företag och sammanslutningar som redan finns i handelsregistret och i beskattningens register synkroniseras, vilket är en uppgift som innebär synnerligen mycket arbete. I synnerhet kravet på att denna synkronisering skall göras utan fel gör att arbetsmängden ökar. Ungefär 80 % av företagen och enheterna kan synkroniseras med ett program, men den resterande delen kräver att personalen används. Kostnaderna för pågående synkronisering för hand bedöms uppgå till ca 4 miljoner mark. Myndigheterna blir dessutom tvungna att omforma sina bassystem så att de passar ihop med företags- och organisationsdatasystemet samt att i sina egna datasystem uppdatera de ändringar som sker i samband med synkroniseringen av enheterna och korrigeringsarna av upptäckta fel. Det bedöms att till dessa kommer att behövas ca 15 årsverken inom Skattestyrelsen och 7 årsverken inom Patent- och registerstyrelsen. Sammanräknade utgör kostnaderna för ändring av bassystemen inom Skattestyrelsen och inom Patent- och registerstyrelsen varde- ra ca 6 miljoner mark. Också en del av dessa kostnader har infallit under tidigare år.

Ovan nämnda kostnader för förberedelsearbetet inför systemet har täckts och det arbete som ännu återstår kommer att täckas inom ramen för nämnda myndigheters normala årliga budgeter. Ibrukttagandet av systemet uppskattas kräva en extra arbetsinsats på några personer vid Patent- och registerstyrelsen, vilket kan täckas med de inkomster som Patent- och registerstyrelsen får av stamregistren. Inom skatteförvaltningen bedöms det att ibrukttagandet av systemet inte förutsätter någon extra personal vid skatteförvaltningen efter inkörningsskedet. I fråga om magistraterna och Arbetskrafts- och näringscentralerna följer av ibrukttagandet av systemet inga väsentliga ändringar av uppgifterna som skulle

inverka på behovet av personal. I fråga om övrigt upprätthållande av systemet finns inga exakta uppskattningar att anföra, men myndigheternas inbesparingar till följd av att den dubbla behandlingen försvinner, enligt uppskattning ca en miljon mark per år, torde åtminstone delvis täcka kostnaderna i fråga.

Den mest väsentliga *ekonomiska nyttan* av systemet erhålls indirekt, och den är en följd av att behandlingen och överföringen av uppgifterna samt deras tillförlitlighet blir bättre såväl mellan myndigheterna som också i övrigt i näringslivet. I belopp är det svårt att uppskatta nyttan, men den kan på goda grunder antas bli betydande. Å andra sidan får också de anmälningsskyldiga företagen och sammanslutningarna inbesparingar som en följd av det koncentrerade anmälningsarrangemanget, men också dessa är det svårt att exakt uppskatta i belopp. Utgående från olika teoretiska beräkningar kan dessa dock antas vara åtminstone 10 miljoner mark per år.

På de grunder för vilka redogörs nedan föreslås det att handelsregisterlagen skall ändras så att enskilda näringsidkares registreringsplikt förenhetligas så att den motsvarar den registreringsplikt som den i någon mån större kundkretsen inom skatteförvaltningen har. Eftersom anmälningarna till handelsregistret är avgiftsbelagda, medför de anmälningar som behövs främst en anmälningskostnad av engångsnatur för oregistrerade näringsidkare.

#### 4.2. Verknings i fråga om organisation

I det nya företags- och organisationsdatasystemet skall anmälningarna till handelsregistret, stiftelseregistret och skatteförvaltningens företagsregister förenas till en anmälan, som kan lämnas in antingen till Patent- och registerstyrelsen, magistraterna, skatteförvaltningens verksamhetsenheter eller Arbetskrafts- och näringscentralerna. Arbetskrafts- och näringscentralerna sköter inom sitt område uppgifter av många olika slag som anknyter till främjandet av företagsverksamheten, varför de naturligt lämpar sig också för uppgifter som gäller registrering av företag. Arbetskrafts- och näringscentralerna sköter redan i dagens läge på avtalsbasis bl.a. uppgifter som anknyter till handelsregistret. I det

föreslagna systemet skall de handels- och stiftelseregisteranmälningar som skall göras till Patent- och registerstyrelsen kombineras med de anmälningar som skall göras till skatteförvaltningen, vilket gör att det kan anses ändamålsenligt att i lämplig omfattning också utnyttja skatteförvaltningens verksamhetsenheter som lokala myndigheter. Magistraterna igen har redan av gammalt fungerat som lokala myndigheter för Patent- och registerstyrelsen i ärenden som gäller handels- och föreningsregistret. Eftersom föreningsregistret inte tas med i beteckningssystemet, skall det inte vara möjligt att utträta ärenden som gäller anmälningar till föreningsregistret hos någon annan instans än Patent- och registerstyrelsen och magistraterna.

Utgående från det föreslagna arrangemanget bildas en organisation av lokalmyndigheter som väl täcker hela landet. Magistraterna inklusive Ålands länsstyrelse är tillsammans med sina filialer 59, Arbetskrafts- och näringscentralerna 15, skatteverken 9 och skattebyråerna jämte filialer 145 till antalet. Tillsammans bildar dessa ett synnerligen tätt servicenätverk. Förslaget innebär samarbete mellan Patent- och registerstyrelsen och skatteförvaltningen vid behandlingen av anmälningarna, vilket gör att varje mottagningsenhet måste behärska vardera myndighetens basrutiner. Detta förutsätter att know-howen måste upprätthållas genom utbildning och information också efter den utbildning som ges i begynnelsekedet.

Några exakta uppskattningar av verkningarna på personalen finns inte att tillgå. Det är dock klart att det att anmälningssmängderna fördelas på ett mera omfattande nätverk av serviceenheter än dagens kan inverka på behovet av personal som behandlar dessa ärenden vid varje enhet. Eftersom det i sista hand är kundens sak att välja vilken alternativ serviceenhet han eller hon vill använda, är det för tidigt att bedöma detta behov av personal eller ändringar i behovet, eftersom de beror på hur stor efterfrågan är bland kunderna. Det är skäl att också observera att den snabba utveckling som kan ses i fråga om den elektroniska kommunikationen redan inom en nära framtid torde påverka efterfrågan på personliga kommunikationstjänster så att den minskar. I det av statsrådet den 5 februari

1998 fattade principbeslutet om elektronisk kommunikation förutsattes att ämbetsverken skall sörja för att en betydande del av ansökningarna kan anhängiggöras via näten från och med år 2001. Sedermera har bl.a. lagstiftningsmässiga förutsättningar för detta utvecklingsarbete åstadkommits, särskilt lagen om elektronisk kommunikation i förvaltningsärenden (1318/1999), som trädde i kraft vid ingången av år 2000, inledandet av certifieringstjänster samt anvisningar och spelregler om väsentliga frågor som gäller realiserandet av nättjänster och agerandet i näten. Nätkommunikationen torde lämpa sig särskilt väl för registeranmälningar och till den kan på ett naturligt sätt fogas rådgivning och handledning via nätet. Sedan de tekniska och juridiska hindren har undanröjts kan det antas att den offentliga kommunikationen via nätet kommer att bli allmännares t.o.m. med en mycket snabb tidtabell och att behovet av personlig kommunikation samtidigt minskar. En detaljerad bedömning av dessa verkningar är det dock inte möjligt att göra i detta skede.

## **5. Beredningen av propositionen**

### **5.1. Beredningsskeden**

Utgående från de basutredningar och förslag som delegationen för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen har kommit med inledde Patent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen den 28 juni 1996 ett projekt, som fastställde hur ett enhetligt identifikationssystem kunde tas i bruk inom skatteförvaltningen och i Patent- och registerstyrelsens register över juridiska personer på så sätt att som identifikation används ett affärs- och samfundssignum. Projektet fastställde också förfarandet för hur ett AS-signum skall ges fysiska personer som näringsbeteckning.

Projektet som tog sig namnet Tunnusprojektet (signumprojektet) avslutades i maj 1997. Dess slutrapport bestod av en beskrivning av det läge som eftersträvas för de funktioner som sammanhänger med givandet och upprätthållandet av AS-signumet (del I) samt en beskrivning av nuläget (del II). Inom skatteförvaltningen togs AS-signumet vid ingången av år 1998 i bruk som identifikation

av fysiska personer som bedriver näring.

I januari 1998 inleddes ett fortsättningsprojekt som var gemensamt för Patent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen, vilket fick till uppgift att definiera en teknisk lösningsmodell för beteckningssystemet. I projektets uppgifter ingick också att synkronisera de nuvarande enheterna, att bereda ändringar i lagstiftningen, att planera gemensamma blanketter, att fastställa, planera och genomföra en teknisk lösningsmodell samt att planera och genomföra utbildning och information.

Efter att det förslag som bereddes i samband med projektet hade blivit klart och sänts på remiss har en regeringsproposition med förslag till företags- och organisationsdatalog och den lagstiftning som har samband med den beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet i samarbete med Patent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen. Samtidigt har planeringen och genomförandet av företags- och organisationsdatasystemet fortgått.

Denna proposition grundar sig på ovan nämnda fortsatta beredning på tjänstemannanivå och på resultaten av de utlåtanden som ytterligare har begärts.

## 5.2. Remissutlåtanden

Om den slutrapport om Tunnusprojektet som blev klar år 1997 erhöles utlåtanden från 20 myndigheter och organisationer, och dessutom skaffade Skattestyrelsen utlåtanden om den av länsskatteverken. Ett sammandrag av utlåtandena har utarbetats vid Skattestyrelsen (29.9.1997). I samtliga utlåtanden understöddes den revidering som presenterades i rapporten med vissa förbehåll som anknöt till detaljer i förslaget. I samband med den fortsatta beredningen, som gjordes i form av ett samprojekt mellan Patent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen, blev en proposition med förslag till den lagstiftning som behövs klar år 1999. De 18 utlåtanden som in-

begärdes och ett utlåtande på eget initiativ erhöles av myndigheter och organisationer. Remissinstanserna hade inga avvikande åsikter i fråga om beteckningssystemets nödvändighet, men i fråga om hur genomförandet av systemet skall organiseras, om de tekniska arrangemangen samt om det föreslagna nya registrets art, de uppgifter det skall innehålla och om ansvarsförhållandena framfördes många anmärkningar och delvis avvikande synpunkter i utlåtandena. Justitieministeriet föreslog att alternativa förfaranden för givandet av en beteckning skall övervägas, inrikesministeriet och Finlands Juristförbund motsatte sig den föreslagna försämringen av magistraternas roll som lokala myndigheter och i utlåtandena från organisationscheferna vid de större arbetstagarorganisationerna beivrades behovet att ansluta föreningarna till beteckningssystemet. Också över dessa utlåtanden har ett sammandrag utarbetats vid Skattestyrelsen (12.11.1999).

Vid handels- och industriministeriet bereddes, utgående från ovan nämnda proposition, ett utkast till regeringsproposition, om vilket ytterligare begärdes utlåtanden. Utlåtanden erhöles av de 13 myndigheter, samarbetsorgan och arbetstagarorganisationer samt fem andra organisationer, som hade fått en begäran om utlåtande. I utlåtandena upprepas delvis tidigare framförda åsikter, de nya anmärkningarna sammanhängde främst med det författningstekniska genomförande som systemet förutsätter. I regeringspropositionen har de faktorer som togs upp i utlåtandena i mån av möjlighet beaktats. Den väsentligaste justeringen är att, på önskemål av vissa centralorganisationer, föreningsregistret tills vidare har lämnats utanför beteckningssystemet. Avsikten är att möjligheterna att senare ta med registret i systemet skall redas ut separat och att de lagstiftningsmässiga specialvillkor som till följd av föreningsverksamhetens natur sammanhänger med detta härvid skall beaktas.

## DETALJMOTIVERING

## 1. Motivering till lagförslagen

## 1.1. Företags- och organisationsdatalagen

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Syftet med lagen är att åstadkomma ett arrangemang som så täckande som möjligt möjliggör att en enhetlig beteckning ges för alla juridiska personer samt för fysiska personer och andra enheter som bedriver näringsverksamhet. Givandet av beteckningarna skall genomföras med hjälp av ett datasystem som skall skapas för detta ändamål och ett register över företags- och organisationsnummer som skall ingå i det. Systemet skall upprätthållas av Patent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen. Systemet skall göra det möjligt att samordna anmälningar till olika register hos de myndigheter som upprätthåller dem så att samtliga anmälningar kan lämnas in till en myndighet och man därigenom i fortsättningen kan undvika dubbel insamling av bas- och identifikationsuppgifter. Av uppgifterna om företags- och organisationsnumren samt vissa bas- och identifikationsuppgifter skall i samband med detta bildas ett register över företags- och organisationsnummer, vars uppgifter skall vara offentliga.

I paragrafen definieras lagens tillämpningsområde. I 1 mom. bestäms om anmälningar och behandlingen av uppgifterna i det nya datasystem som skall skapas. I strävan att samordna anmälningsförfarandet har principen varit att de allmänna bestämmelser som ingår i denna lag bl.a. om givandet av anmälningar, vem som är anmälningsskyldig och om behandlingen av anmälningar också följs i fråga om sådana anmälningar som skall göras till register som grundar sig på speciallagstiftning och hänför sig till företags- och organisationsdatasystemet. I speciallagarna skall endast bestämmas om krav som kompletterar dessa allmänna bestämmelser. I 2 mom. finns en tillämpningsbestämmelse som avser detta.

2 §. *Definitioner.* I paragrafen ingår definitioner på de centrala uttryck och begrepp som används i lagen. Till lagens tillämpningsområde hör, såsom framgår närmare av 3 §, enheter med synnerligen olika former för

vilka det inte finns något gemensamt begrepp om man använder de vedertagna juridiska begreppen. Till följd av detta har man i den föreslagna lagen använt en grov indelning i organisationer, företag och övriga registreringsskyldiga för att gruppera dessa enheter, i en form som till innehållet något avviker från de etablerade begreppen. Med organisation avses således i detta sammanhang alla privat- och offentligrättsliga juridiska personer, även stiftelser, oberoende av arten av deras verksamhet. Med företag avses igen alla sammanslutningar och fysiska personer som bedriver näring samt övriga enheter som nämns i 3 § 1 mom. utom de enheter som är sådana sammanslutningar som inte utövar näring, såsom vissa konsortier och sammanslutningar. Med registreringsskyldiga avses igen alla enheter som skall föras in i registret över företags- och organisationsnummer, vilket gör att också de personer eller enheter som inte bedriver näring, vilka nämns i 3 § 2 mom. och vilka skall föras in i skatteförvaltningens register räknas med.

Också valet av benämning på systemet beror på de registreringsskyldigas brokiga juridiska art. Till följd av att det saknas ett enhetligt juridiskt begrepp som skulle beskriva alla anmälningsskyldiga har man i förslaget beslutat använda benämningen företags- och organisationsdatasystem för att beskriva datasystemet. På samma grund har man beslutat föreslå företags- och organisationsnummer som benämning på den beteckning som individualiserar de registreringsskyldiga, fastän det i praktiken hade varit enklare med en kortare benämning. Beteckningen i sig skall tekniskt grunda sig på det affärs- och samfundssignum (AS-signum) som i dagens läge ges inom skatteförvaltningen. Företags- och organisationsnumret skall ersätta de handels- och stiftelseregisternummer som Patent- och registerstyrelsen använder. Numret skall identifiera ett företag, vilket inte ännu som sådant innebär att näringsidkaren, företaget eller sammanslutningen är registrerad. Först när en registrering har gjorts i stamregistret skall juridiska verkningar enligt bestämmelserna om ifrågavarande register uppkomma.

I paragrafen har företags- och organisa-

tionsdatasystemet, registret över företags- och organisationsnummer och stamregistret också definierats särskilt. Företags- och organisationsdatasystemet är ett adb-baserat system, som är avsett för myndigheterna. I det lagras vissa uppgifter som skall registreras i de stamregister som anknyter till systemet. Systemet betjänar förfarandet för givande av företags- och organisationsnummer, den överföring till stamnätet av de uppgifter som skall lagras som det samordnade anmälningsförfarandet förutsätter, införandet av bas- och identifikationsuppgifter i registret över företags- och organisationsnummer samt uppdateringen av uppgifter ur stamregistren i de sist nämnda registren. I anslutning till och som en del av systemet finns registret över företags- och organisationsnummer. I detta register införs de offentliga bas- och identifikationsuppgifterna i stamregistren, vilka nämns i lagen, och registret står i förbindelse med de allmänna datanäten för att medborgarnas möjligheter att få information skall förbättras. Stamregistren är handels- och stiftelseregistret som upprätthålls av Patent- och registerstyrelsen samt arbetsgivarregistret, förskottsuppbörsregistret och registret över mervärdesskatteskyldiga som upprätthålls av skatteförvaltningen.

3 §. *Enheter som skall registreras i företags- och organisationsdatasystemet.* I paragrafen har i allmänna drag räknats upp de företag, organisationer och övriga enheter vilkas uppgifter skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet och vilka därmed kommer att omfattas av lagens tillämpningsområde. Fastän strävan är att förteckningen skall vara uttömmande, är grundförutsättningen för registrering i systemet en lagstadgad skyldighet och i vissa fall rätt att anmäla sig till ett eller flera stamregister som anknyter till systemet. Förteckningen är således närmast avsedd som information för den som använder lagen och den uppdelning som används i den betjänar tillsammans med definitionerna i 2 § lagens systematik.

Lagen skall tillämpas på sådana fysiska och juridiska personer som redan innan lagen trädde i kraft hade ett AS-signum som skatteförvaltningen har gett eller som har införts i de av Patent- och registerstyrelsen upprätthållna handels- eller stiftelseregistren.

Enligt 1 mom. skall först och främst fysiska personer och dödsbon som bedriver näringsverksamhet (affärs- eller yrkesverksamhet) registreras. Lagens tillämpningsområde skall också omfatta alla såväl privaträttsliga som offentligrättsliga sammanslutningar som skall antecknas i stamregistren. Tillämpningsområdet skall också omfatta stiftelserna, som juridiskt inte anses vara sammanslutningar. Lagen skall tillämpas på öppna bolag och kommanditbolag, vilka enligt inkomstskattelagen (1535/1992) behandlas som näringsammanslutningar samt också andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet och beskattningssammanslutningar. Av det sist nämnda slaget är sådana konsortier som avses i 4 § 2 punkten inkomstskattelagen och som två eller flera personer har bildat för att bruka eller förvalta en fastighet. De samfälliga förmåner som avses i 5 § inkomstskattelagen, dvs. samfälliga skogar, väglag, fiskelag och skifteslag samt andra med dessa jämförbara konsortier, skall omfattas av lagens tillämpningsområde. En filial som en utländsk sammanslutning eller stiftelse har i Finland skall omfattas av lagens tillämpningsområde, och det samma gäller en i Finland registrerad europeisk ekonomisk intressesammanslutning och en finsk verksamhetsenhet som hör till en intressesammanslutning som har registrerats någon annanstans. En utländsk näringsidkare kan också utan att ha ett fast driftställe i Finland på ansökan bli mervärdesskatteskyldig med stöd av 12 § 2 mom. mervärdesskattelagen (1501/1993), varvid han eller hon skall ha en representant i Finland och får ett företags- och organisationsnummer.

I 2 mom. har sådana kunder hos skatteförvaltningen som inte hör till någon av de grupper som räknas upp i 1 mom. avskilts till en egen grupp. Alla arbetsgivare som avses i 31 § lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som regelbundet betalar lön och vilka antecknas i arbetsgivarregistret får ett företags- och organisationsnummer. En sådan arbetsgivare kan också vara någon annan än en sådan enhet som nämns i 1 mom., t.ex. en hushållsarbetsgivare. Också alla de som skall föras in i registret över mervärdesskatteskyldiga och vilka avses i mervärdesskattelagen (1501/1993) eller de som ansöker om att få

bli sådana ges ett företags- och organisationsnummer. På samma sätt ges också de som utövar jord- och skogsbruk och renskötsel och de som hyr ut en fastighet ett företags- och organisationsnummer, om de är arbetsgivare som regelbundet betalar lön eller är skyldiga att betala mervärdesskatt eller har ansökt om att få bli sådana. Ett företags- och organisationsnummer ges också åt dem som får sådana ersättningar för arbete som avses i lagen om förskottsuppbörd, och vilka förs in i förskottsuppbördsregistret. Sådana mottagare av betalningar som avses i 25 § lagen om förskottsuppbörd är fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet och jordbruk. Ett företags- och organisationsnummer ges också en person som bedriver annan förvärvsverksamhet och som ansöker om att bli införd i förskottsuppbördsregistret.

4 §. *Uppgifter som skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet.* I företags- och organisationsdatasystemet skall lagras vissa sådana identifikations- och basuppgifter över dem som skall registreras, vilka också skall föras in i vederbörande stamregister. Grund för systemet utgör de företags- och organisationsnummer som har lagrats i det. Övriga uppgifter som skall lagras i systemet har delats i två grupper i paragrafen. Den första gruppen bildas av identifikationsuppgifter som grundar sig på anmälningar och vilka efter eventuella kontrollåtgärder som sådana lagras i systemet. Sådana uppgifter är bl.a. firma och hemort samt kontaktinformation. I fråga om en fysisk person skall i systemet utöver namnet lagras personbeteckning eller om sådan saknas födelsetid och systemets interna identifikation som sammanhänger med denna.

I 2 mom. räknas de basuppgifter upp som skall lagras i systemet och vilka i regel också baserar sig på den registreringsskyldiges anmälningar. Lagringen av dessa kan ske först sedan de har behandlats av den som upprätthåller stamregistret och svarar för införandet. Till exempel kan en uppgift om införandet av en registreringsskyldig i stamregistret naturligt nog inte registreras i företags- och organisationsdatasystemet innan nämnda registrering har skett. En del av dessa uppgifter är också sådana att de grundar sig på myndighe-

tens eget initiativ eller på information från en annan myndighet.

Enligt 1 punkten i momentet lagras i systemet en uppgift om verksamhetsområdet eller verksamhetens art. Verksamhetsområdet är en väsentlig information som beskriver företaget eller sammanslutningen. Det är dock inte ändamålsenligt att inbegripa verksamhetsområdet i företags- och organisationsdatasystemet på det sätt som görs i Patent- och registerstyrelsen register. Däremot skall i företags- och organisationsdatasystemet lagras en uppgift om huvudsakligt verksamhetsområde i enlighet med hur detta fastställs vid behandlingen inom skatteförvaltningen. Därmed skall det huvudsakliga verksamhetsområdet anmälas genom en etableringsanmälan, varefter skatteförvaltningen ger huvudbranschen en näringsgrenskod i enlighet med Statistikcentralens indelningsstandard (NI 95). Denna uppgift om det huvudsakliga verksamhetsområdet, som upprätthålls av skatteförvaltningen, skall också kunna ses i företags- och organisationsdatasystemets informationstjänst. En mera omfattande uppgift om verksamhetsområdet skall liksom tidigare kunna kontrolleras i Patent- och registerstyrelsens register eller de handlingar som förvaras där.

I företags- och organisationsdatasystemet skall också lagras en uppgift om företags språk sådant det införs i skatteförvaltningens kundregister. I dagens läge är språkalternativen de i språklagen avsedda nationalspråken finska och svenska. Språkalternativet skall anmälas i grundanmälan, varefter uppgiften förmedlas till skatteförvaltningens kunddatabas. Kontakterna från skatteförvaltningen till den skattskyldiga, bl.a. sändandet av blanketter för skattedeklaration, kan sålunda från början ske på det sätt som förutsätts i språklagen. Företagets språk är också en faktor som skall statistikföras. Enligt den lag om utlämnande av affärs- och samfundssignum (1126/1990) som gäller idag överlåter skatteförvaltningen till Statistikcentralen uppgifter bl.a. om företags språk. Syftet är att uppgifterna efter en övergångstid på två år skall överlåtas ur företags- och organisationsdatasystemet.

Enligt 2 punkten skall i systemet lagras en uppgift om i vilken form den registrerings-



skyldige utövar sin verksamhet. Som företagsform skall i företags- och organisationsdatasystemet föras in den juridiska form som Patent- och registerstyrelsen har fastställt och om någon sådan inte finns, den verksamhetsform som för företaget har förts in i skatteförvaltningens kunddatabas.

I företags- och organisationsdatasystemet skall också lagras uppgifter om i vilka stamregister, ett eller flera, företaget, samman slutningen eller den fysiska personen har införts. Eftersom en juridisk person i vissa fall uppstår först sedan den har förts in i stamregistret, bör detta också beaktas i de registreringar som görs i saken i registret över företags- och organisationsnummer.

I fråga om Patent- och registerstyrelsens stamregister skall i systemet också lagras en uppgift om att vederbörande har ansökt om att bli införd i registret i fråga för att en uppgift om att ärendet har anhängiggjorts, om att grundanmälan har återtagits, anmälan har förkastats eller förfallit också skall kunna ses i registret över företags- och organisationsnummer.

I företags- och organisationsdatasystemet skall också lagras uppgifter om den registreringsskyldiges juridiska handlingsförmåga, avbrott i verksamheten och nedläggning av näringsverksamheten. En del av dessa uppgifter skall grunda sig på en anteckning i stamregistret på basis av den registrerings skyldiges anmälan och en del på meddelande från en domstol eller myndighet. Sålunda kan t.ex. försättande i konkurs eller avskrivning av konkurs till följd av ringa medel eller en uppgift om företagssanering basera sig på en uppgift som erhållits av en domstol. Utgående från en registreringsskyldigs anmälan igen skall bl.a. en uppgift om försättande i likvidation eller om avbrott i verksamheten i enlighet med 12 § lagras.

De uppgifter som gäller juridisk handlingsförmåga skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet på så sätt att uppgifterna alltid uppdateras endast så att de motsvarar rådande läge, t.ex. om ett företag har gått i konkurs, om det genomgår företagssanering eller har försatts i likvidation. I systemet skall inte finnas några historiska uppgifter eller orsaken till att företaget t.ex. har gått i konkurs (på gäldenärens eller borgensman-

nens initiativ). Således skall när det är fråga om försättande i konkurs endast uppgiften "konkurs" och begynnelse tidpunkten för den ingå i systemet. När ett konkurstillstånd upphör t.ex. till följd av ringa medel skall uppgiften om konkursen inte längre ingå i systemet. Motsvarande situation skall råda bl.a. i fråga om likvidation och sanering. Till exempel uppgiften om att ett företag har genomgått en företagssanering, som sedermera har upphört, skall endast ingå i handelsregistret.

5 §. *Uppgifter som skall föras in i registret över företags- och organisationsnummer.* Som en del av företags- och organisationsdatasystemet skall i det ingå registret över företags- och organisationsnummer som är avsett för allmänt bruk. I det skall med vissa begränsningar föras in de bas- och identifikationsuppgifter om företag och sammanslutningar vilka har lagrats i systemet för myndighetsbruk. Anteckningarna i registret över företags- och organisationsnummer skall inte ha några självständiga juridiska verkningar, utan först anteckningarna i myndigheternas egna stamregister, såsom handelsregistret eller förskottsuppbördsregistret, skall kunna ha rättsskapande verkningar. Om detta finns en särskild bestämmelse i 17 §. Ett arrangemang av ett annat slag kan medföra onödiga juridiska problem. Det främsta målet med registret över företags- och organisationsnummer är att det skall fungera som ett slags referensdatabas och underlätta sökandet efter information, vilket gör att det dock är viktigt att de myndigheter som upprätthåller uppgifterna med nödvändiga arrangemang för sin del försäkras sig om att de uppgifter som skall föras in i registret motsvarar de uppgifter som skall registreras i deras egna system.

Eftersom registret över företags- och organisationsnummer är ett offentligt register, är principen att de uppgifter som skall föras in i det är offentliga och tillgängliga för alla också i ifrågavarande stamregister. Så är fallet med de register som Patent- och registerstyrelsen upprätthåller, i fråga om skatteförvaltningens register har överlåtandet av uppgifter inte varit enhetligt organiserat på motsvarande sätt. Syftet är följaktligen att av de basuppgifter som har införts i de sistnämnda registren skall endast de basuppgifter lagras i



företags- och organisationsdatasystemet vilka också skall införas i registret över företags- och organisationsnummer, med undantag av de uppgifter som endast hålls för beskattningsbehov.

I praktiken innebär detta arrangemang att av skatteförvaltningens register skall i första hand anteckningen i förskottsuppbörsregistret och registreringens giltighetstid kunna ses i registret över företags- och organisationsnummer. Även uppgiften om införandet i registret över mervärdesskatteskyldiga samt grunderna för registreringen och dess giltighetstid skall kunna ses. Grund för registreringen är mervärdesskatteplikt p.g.a. affärsverksamhet, överlåtelse av nyttjanderätten till en fastighet, primärproduktion, renhushållning, om den mervärdesskatteskyldiga är medlem i en grupp som är ansvarig för affärsverksamhet eller delägare i ett renbeteslag, varvid skatteplikten härrör från renhushållning. På motsvarande sätt som i fråga om mervärdesskatteskyldighet skall i registret göras en anteckning om skyldighet att erlägga skatt på försäkringspremie. Också uppgiften om att ett företag, en sammanslutning och en fysisk person har registrerats som arbetsgivare skall föras in i registret över företags- och organisationsnummer.

I paragrafen bestäms särskilt om de uppgifter som lagras i företags- och organisationsdatasystemet endast för myndighetsbruk för behoven inom beskattningen och vilka därmed inte förs in i registret över företags- och organisationsnummer. Dylika är vissa uppgifter om fysiska personer, dödsbon och sammanslutningar. I fråga om uppgifternas offentlighet tillämpas lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter.

Om skydd för fysiska personers privatliv bestäms i personuppgiftslagen (523/1999). Också personer som utövar näringsverksamhet omfattas av detta skydd. Andra uppgifter om en fysisk person än de som beskriver näringsverksamheten blir inte offentliga och allmänt tillgängliga i och med företags- och organisationsdatalagen. Enligt 1 mom. 1 punkten skall personbeteckning inte föras in i registret över företags- och organisationsnummer. Som adressuppgift skall i registret endast föras in en adress som är avsedd för

allmänt bruk, vilken å andra sidan samtidigt kan vara företagarens hemadress. Om en person på begäran till exempel av magistraten har fått ett förordnande om att uppgifter om personens hemort, boningsort, tillfälliga boningsort, postadress eller annan motsvarande adress skall hållas hemliga skall hans eller hennes kontakt- och hemortsinformation inte föras in i registret över företags- och organisationsnummer.

För skyddande av en fysisk persons privata ekonomi skall i 1 mom. 2 punkten bestämmas att uppgifter om en sådan fysisk person som inte utövar näringsverksamhet inte skall föras in i registret över företags- och organisationsnummer. Dylika personer är bl.a. hushållsarbetsgivare och anhörigvårdare samt enskilda personer som har tagit en försäkring i utlandet. I registret skall endast företags- och organisationsnumret, en uppgift om ifall det är fråga om en fysisk person eller ett dödsbo, en uppgift om anteckning i vederbörande register inom skatteförvaltningen samt en uppgift om ifall verksamheten eventuellt upphör föras in. En fysisk person som har förts in i skatteförvaltningens register skall dock utan hinder av nämnda bestämmelser kunna få sina uppgifter offentliggjorda genom att anmäla sig till handelsregistret.

För beskattningssammanslutningar har AS-signum i allmänhet getts på initiativ av skattemyndigheterna och endast för beskattningsbehov. En beskattningssammanslutning är inte en juridisk person och den kan inte ta t.ex. en skuld i eget namn. Därmed finns det inga motiveringar för att en beskattningssammanslutnings uppgifter borde hållas offentliga. I fråga om en beskattningssammanslutning skall i registret över företags- och organisationsnummer endast kunna ses företags- och organisationsnumret samt en uppgift om verksamhetsformen.

I 2 mom. ingår en specialbestämmelse om hur länge kontaktinformationen i fråga om enheter som har lagt ned sin verksamhet skall hållas kvar i registret. Typiskt för kontaktinformationen är att den är föränderlig och att den, när den hålls á jour betjänar såväl myndigheternas som enskildas kontaktbehov. Från enheter som har upphört med sin verksamhet kommer det inte längre aktuell information och även möjligheten att nå dem

försämrats snabbt. För att det skall kunna förhindras att kontaktinformationen blir vilseledande förutsätts att sådan information inte permanent kvarstår i registret över företags- och organisationsnummer. I momentet har följaktligen föreslagits att tidsgränsen skall vara ett år räknat från den tidpunkt då verksamheten lades ned. Efter detta skall kontaktinformationen strykas ur registret.

6 §. *Beständigheten hos en fysisk persons företags- och organisationsnummer.* En fysisk persons företags- och organisationsnummer skall vara bestående. Till exempel om en enskild rörelse fortgår som ett aktiebolag på så sätt att rörelsen som apport placeras i ett bolag som är under bildning, innebär detta att den fysiska personens företags- och organisationsnummer kvarstår som egen identifikation för den grundande delägaren. Det aktiebolag som har bildats skall ges ett eget företags- och organisationsnummer.

Om en person efter att ha lagt ner en firma senare börjar om inom samma verksamhetsområde eller grundar en ny firma, skall han eller hon i sin verksamhet använda sitt ursprungliga företags- och organisationsnummer.

Bestämmelsen i 2 mom. baserar sig på 17 § inkomstskattelagen. Enligt sist nämnda bestämmelse beskattas ett dödsbo som bedriver näringsverksamhet som en särskild skattskyldig för tre skatteår efter dödsåret och därefter som en sammanslutning. I enlighet med bestämmelsen skall det företags- och organisationsnummer som skall ges sammanslutningen, vid sidan av det nummer som skall ges ett konkursbo, utgöra ett undantag till bestämmelsen att en registreringsskyldig endast kan ha ett nummer. Detta nya nummer skall ges enbart för beskattningsbehov. I praktiken innebär detta att när en enskild näringsidkare är införd i handelsregistret ändras inte numret i handelsregistret, men i skatteförvaltningens register kommer samma näringsverksamhet att ha beteckning både för personen och sammanslutningen.

7 §. *Beständigheten hos en juridisk persons företags- och organisationsnummer.* I 1 mom. ingår en grundbestämmelse om att en juridisk persons företags- och organisationsnummer är bestående. Företags- och organisationsnumret skall bibehållas oförändrat un-

der företagets hela livscykel. Inte heller om företagets juridiska form ändras skall det inverka på detta, om formförändringen genomförs på ett juridiskt behörigt sätt. Numret ändras följaktligen inte, om t.ex. ett öppet bolag omvandlas till ett kommanditbolag eller ett kommanditbolag till ett öppet bolag eller ett öppet bolag eller ett kommanditbolag till ett aktiebolag på det sätt som bestäms i lagen om öppna bolag och kommanditbolag, om en förening som utövar ekonomisk verksamhet ombildas till ett andelslag på det sätt som bestäms i lagen om detta (502/1989) eller ett andelslag till aktiebolag på det sätt som bestäms i lagen om andelslag. Principen att numret är bestående skall också tillämpas bl.a. på sådana ändringar av bolagsformen som avses i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) och lagen om försäkringsbolag (1062/1979). Numret skall vara bestående, fastän det i inkomstbeskattningen anses att företaget inte har bevarat sin identitet. Det är viktigt att numret är bestående, eftersom företagets skyldigheter och ansvar, bl.a. ansvaret för skulder, också i denna situation juridiskt sett bibehålls trots att företagsformen ändras.

I 2 mom. ingår särskilda bestämmelser om hur ett företags- och organisationsnummer ges, bibehålls och upphör att gälla i en situation där juridiska personer fusioneras, och i 3 mom. i en situation där en juridisk person delas. Särskilda bestämmelser är nödvändiga, eftersom det i dessa fall inte är fråga om ändring av en företagsform utan om arrangemang i samband med vilka det sker ändringar i antalet juridiska personer som deltar i arrangemangen som en följd av en fusion eller delning. Bestämmelserna gäller alla juridiska personer som kan fusioneras eller delas på ett juridiskt behörigt sätt.

I 4 mom. ingår en särskild bestämmelse om det företags- och organisationsnummer som skall ges en fysisk person som fortsätter med verksamheten efter ett öppet bolag eller kommanditbolag som har upplösts och i 5 mom. om det företags- och organisationsnummer som skall ges en juridisk persons konkursbo.

8 §. *Beständigheten hos övriga registreringsskyldigas nummer.* I paragrafen bestäms om ett företags- och organisationsnummers

beständighet i situationer där det sker ändringar, när innehavaren av numret är någon annan än en fysisk eller juridisk person. I enlighet med detta skall ett företags- och organisationsnummer övergå på den nya enheten i situationer där ändringen av verksamhetsformen i enlighet med 24 § inkomstskattelagen kan ske utan skattepåföljder. I paragrafen har som exempel nämnts en beskattningssammanslutning och ett partrederi, vilkas företags- och organisationsnummer inte ändras, fastän bolagen ändras till juridiska personer.

9 §. *Givande av företags- och organisationsnummer.* Ett nytt företag eller en ny sammanslutning skall få ett företags- och organisationsnummer på basis av den etableringsanmälan som de lämnar in. Anmälan skall kunna lämnas in till vilken myndighet som helst som avses i 10 §. De anmälningar som anländer per post riktas till en postbox som Skattestyrelsen och Patent- och registerstyrelsen tillsammans har öppnat för detta ändamål. I förslaget har man utgått ifrån att numret i det skede då företags- och organisationsdatasystemet inleds ges och införs i registret antingen av Patent- och registerstyrelsen eller av skatteförvaltningens verksamhetsenhet beroende på till vem ett ärende som gäller givande av nummer först kommer för behandling. Ifrågasvarande myndigheter för de stamregister som sammanhänger med systemet och upprätthåller företags- och organisationsdatasystemet. I dessas basystem har ändringar förberetts, genom vilka de kan göras kompatibla med den nya tillämpningen. Ibruktageandets av företags- och organisationsdatasystemet bör ske behärskat, vilket gör att det i detta skede är nödvändigt att begränsa givandet av numren och registreringens till ett internt nät som har fast samband med nämnda myndigheter. Syftet är att sedan systemet har tagits i bruk skall rätten till nummervivning och registrering under år 2001 utsträckas till att gälla också åtminstone magistraterna när de datatekniska lösningar som behövs och som anknyter till bl.a. verksamhetens tillförlitlighet och datasäkerheten har retts ut. Beslut i saken skall enligt vad som föreslås kunna fattas genom en förordning av statsrådet.

Numret kan också ges på myndigheternas initiativ utan någon etableringsanmälan. Till

exempel en beskattningssammanslutning uppstår i allmänhet på initiativ av myndigheten för beskattningsbehov. Också någon som är begränsat skattskyldig kan ges ett företags- och organisationsnummer på myndighetens initiativ för beskattningen av en fastighet som är belägen i Finland.

I regel kan varje registreringsskyldig ha endast ett företags- och organisationsnummer. Från denna bestämmelse finns det dock två undantag i lagen. Skatteförvaltningen ger ett konkursbo ett eget nummer och detsamma gäller ett sådant dödsbo efter en enskild näringsidkare, vilket fortgår med verksamheten i mer än tre år. Dessa nummer skall ges av beskattningssmässiga skäl och de medför inga ändringar i Patent- och registerstyrelsens register.

10 §. *Etableringsanmälan.* Ett företags- och organisationsnummer ges en registreringsskyldig i samband med etableringsanmälan. I etableringsanmälan ges uppgifter om att en näring inleds eller att ett företag etableras. I 1 mom. bestäms om den allmänna anmälningsskyldighet som anknyter till detta. Anmälan skall sändas till Patent- och registerstyrelsen, magistraten, arbetskrafts- och näringscentralen eller skatteförvaltningens verksamhetsenhet. Hur de enheter som tar emot anmälningarna skall organiseras har redogjorts för ovan i samband med den allmänna motivering. I samband med detta finns det inte längre något särskilt behov av det nuvarande arrangemanget, där bostadsaktiebolags etableringsanmälningar och detsamma gäller övriga anmälningar som gäller detta, med vissa undantag, kan lämnas in endast till magistraten. I förslaget har i enlighet med detta inte inbegripits någon bestämmelse om ett förfarande i fråga om bostadsaktiebolagsärenden vilket skulle avvika från övriga anmälningar. I och med det nya arrangemanget är syftet också att avstå från det dubblettexemplar som åtminstone i handelsregistret krävs i fråga om anmälningar och att övergå till att använda optisk avläsning som en form av lagring av bifogade filer.

I 2 mom. bestäms om det huvudsakliga innehållet i en etableringsanmälan. Detta kompletteras av bestämmelserna om faktorer som skall anmälas i de lagar som gäller stamregistren i fråga. Etableringsanmälan skall be-

stå av tre delar. I grunddelen skall de identifikationsuppgifter som båda myndigheterna behöver meddelas samt uppgift om vilka register anmälan gäller samt de uppgifter som behövs för kontakttagning. I skattemyndighetens del skall de uppgifter som skattemyndigheterna behöver meddelas. I Patent- och registerstyrelsens del skall de faktorer meddelas som skall föras in i handels- eller stiftelseregister, och som inte har meddelats redan i grunddelen. I Patent- och registerstyrelsens del skall dessutom inbegripas de bilagor per företagsform som behövs, t.ex. ett aktiebolags stiftelseprotokoll. I den del som är avsedd för skattemyndigheterna i den anmälningsblankett som skall fastställas för uppgörandet av en etableringsanmälan skall också meddelas vilka uppgifter som skall hemlighållas i beskattningen. Alla myndigheter till vilka blanketten kan lämnas in skall omfattas av samma tystnadsplikt som skattemyndigheterna i fråga om dessa uppgifter.

Enligt 3 mom. skall sådana registreringskyldiga som avses i 3 § 2 mom. kunna ge sina uppgifter separat med en blankett som har fastställts för detta ändamål. Med en dylik förenklad blankett skall till skatteförvaltningen kunna anmälas de uppgifter som behövs om annat än inledande av näringsverksamhet eller grundande av en sammanslutning. På blanketten kan t.ex. en hushållsarbetsgivare ansöka om att endast bli upptagen i arbetsgivarregistret och en annan utövare av förvärvsverksamhet om att bli upptagen i förskottsuppbördsregistret, vilka upprätthålls av skattemyndigheterna.

11 §. *Anmälan om ändring och nedläggning.* För att uppgifterna i företags- och organisationsdatasystemet eller de stamregister som sammanhänger med systemet skall kunna hållas å jour, bör i fråga om ändringar i de registrerade uppgifter som ingår i dem eller i grunderna för uppgifterna till systemet göras en ändringsanmälan eller anmälan om att verksamheten läggs ned. Allmänna skyldigheter gällande detta ingår i 1 mom. Skyldigheten skall i första hand gälla de uppgifter som har förts in i företags- och organisationsdatasystemet med undantag av uppgifterna om verksamhetsområdet vilka skall uppdateras på annat sätt och uppgifter som gäller juridisk handlingsförmåga. I fråga om

de sistnämnda nämns särskilt i momentet skyldigheten att meddela att en näringsverksamhet upphör och att en sammanslutning upplöses. Till övriga delar uppdateras uppgifterna om handlingsförmåga i systemet huvudsakligen genom myndigheternas anteckningar. Anmälningskyldigheten gäller å andra sidan också faktorer som ingår i de stamregister som anknyter till företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med vad om dem har bestämts särskilt. Således skall en ändringsanmälan göras t.ex. om en ändring av bolagsordningen, stadgarna eller motsvarande handlingar för en enhet som har förts in i handelsregistret.

För att uppgifterna skall hållas å jour förutsätts att ändringarna lagras och registreras så fort som möjligt. Det är dock inte ändamålsenligt att i lagen föreskriva under vilken tid en anmälan om ändring eller nedläggning av verksamheten skall göras. Eventuella tidsgränser är i praktiken stela och de kan i något fall t.o.m. leda till att anmälningarna fördröjs. Härvid bör det uppenbarligen övervägas bl.a. att tidsfrister av olika längd kunde ställas utgående från arten av de ärenden som skall anmälas. Som en tillräcklig norm kan följaktligen anses att det förutsätts att anmälan görs utan dröjsmål. En anmälan kan anses ha gjorts utan dröjsmål, om den har tillställts den myndighet som avses i denna lag under sedvanlig tid räknat från den tidpunkt då det har varit möjligt att göra anmälan. I allmänhet gör en omsorgsfull person anmälan så snart som möjligt sedan ändringen har skett och en anmälan om den har kunnat göras. Om det t.ex. vid tolkningen av straffbestämmelserna reds ut, om en ändringsanmälan har gjorts utan dröjsmål, måste alla omständigheter som har påverkat anmälan beaktas.

Anmälningarna om ändring och nedläggning sänds till samma myndigheter som etableringsanmälan. En bestämmelse om detta ingår i 3 mom.

12 §. *Avbrott i verksamheten.* Det föreslås att en uppgift om att verksamheten har avbrutits skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet. Skattestyrelsen skall uppdatera denna uppgift i första hand utgående från näringsidkarens, företagets eller sammanslutningens egen anmälan. Skälet till avbrottet sammanhänger ofta med verksamhe-

tens art, t.ex. kioskverksamhet kanske utövas endast under sommarmånaderna. Den företagare vars företagsverksamhet i registret över företags- och organisationsnummer har antecknats som avbruten kan få ett intyg över avbrottet t.ex. för att förete det för andra myndigheter.

I systemet skall också lagras en uppgift om hur länge avbrottet varar. Det kan anmälas att verksamheten är avbruten antingen tills vidare, varvid i systemet endast finns en uppgift om när avbrottet har börjat, eller för en viss tid, varvid av systemet framgår både avbrottets begynnelse- och slutdatum. Ett företag eller en sammanslutning, vars verksamhet meddelas vara avbruten tills vidare, stryks på initiativ av myndigheten ur registret över mervärdesskatteskyldiga samt ur förskotts- uppbörds- och arbetsgivarregistret. Om en tidsfrist har meddelats för avbrottet, skall företaget eller sammanslutningen kvarstå i nämnda register. Om ett företag eller en sammanslutning upprepade gånger förlänger tidsfristen för avbrottet, kan skattemyndigheten anse att verksamheten har upphört och stryka företaget ur registret över mervärdesskatteskyldiga samt förskottsuppbörds- och arbetsgivarregistret.

Ett företag vars verksamhet har anmälts avbruten får inte utöva företagsverksamhet. För att kunna återuppta verksamheten måste företaget göra en särskild anmälan. Om påföljderna ifall återupptagningen av verksamheten inte anmäls bestäms i 19 §.

13 §. *Myndigheternas anteckningar.* I regel grundar sig de uppgifter som skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet på ett initiativ av den registreringsskyldige. I vissa fall skall en lagring i systemet kunna grunda sig på en anteckning i ett stamregister som baserar sig på en domstols eller myndighets meddelande. Till exempel en uppgift om försättande i konkurs eller företagssanering kan således uppdateras på tjänstens vägnar direkt ur stamregistret. I paragrafen ingår en bestämmelse om detta.

Enligt paragrafen skall också på tjänstens vägnar göras en registrering i företags- och organisationsdatasystemet om en annan sådan ändring som den som upprätthåller ett stamregister har rätt att göra på tjänstens vägnar med stöd av bestämmelserna om re-

gistret i fråga. Till exempel baserar sig en strykning ur registret av ett aktiebolag eller en annan näringsidkare som har förts in i handelsregistret inte på ett meddelande från en annan myndighet eller domstol utan på ett förfarande vid Patent- och registerstyrelsen, om vilket bestäms särskilt i lag. En strykning är i dagens läge möjlig i fråga om sådana näringsidkare som i enlighet med handelsregisterlagen skall anses icke verksamma. Riksdagen har också den 17 oktober 2000 antagit en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av lagen om aktiebolag och vissa lagar som har samband med den (RP 69/2000 rd), i enlighet med vilken ur handelsregistret också kan strykas andra aktiebolag under de förutsättningar och med de verkningar som nämns i den. Som ett andra exempel på en anteckning som görs på tjänstens vägnar kan nämnas nedläggning av en beskattningssammanslutning i ett fall, där alla sammanslutningens andelar övergår på en person.

14 §. *Ansaret för att anmälningarna görs.* I 1 och 2 mom. räknas de personer upp som är ansvariga för att de anmälningar som nämns i lagen görs. Förteckningen motsvarar långt nuvarande 15 § i handelsregisterlagen, som i sig täcker alla enheter som skall föras in i Patent- och registerstyrelsens register. Eftersom kretsen av enheter som skall föras in i skatteförvaltningens register är mera omfattande än denna, har i 1 mom. tagits in ett särskilt omnämnande om de personer som är ansvariga för att anmälningar görs för partrederiernas del samt en hänvisning av allmän art till 9 § lagen om beskattningsförfarande och till de delägare i en sammanslutning som avses i 13 § mervärdesskattelagen. Den skall tillämpas endast i sådana fall där den person som är ansvarig för att anmälan görs inte har nämnts särskilt i paragrafen.

Om undertecknande av en anmälan bestäms i dagens läge för handelsregistrets del i 16 § handelsregisterlagen. Grundanmälan skall undertecknas av var och en som är ansvarig för att den görs, i fråga om en ändringsanmälan räcker det om någon som är ansvarig undertecknar den. Enligt vedertagen praxis har en anmälan till handelsregistret inte kunnat göras med en fullmakt. I fråga om de företagsanmälningar som skall göras



till Skattestyrelsen har det inte funnits några detaljerade bestämmelser om vem som skall underteckna en anmälan. Inom skatteförvaltningen har det dock ansetts att i fråga om alla anmälningar har det räckt med en persons underskrift.

I fråga om en gemensam anmälan föreslås det att i 14 § företags- och organisationsdatalagen skall tas in enhetliga bestämmelser om undertecknandet. Enligt 3 mom. skall någon som är ansvarig för att en etableringsanmälan, en ändrings- eller nedläggningsanmälan görs eller en person som denne har gett fullmakt till detta underteckna anmälan. Avvikande från nuvarande praxis t.ex. i fråga om handelsregistret skall en etableringsanmälan alltid kunna undertecknas av en enda ansvarig person. Övrigas underteckningar skall också i fortsättningen finnas i bilagor till registeranmälan, såsom i den försäkran som styrelsen och verkställande direktören gör om att aktiekapitalet har betalats, eller i bologsavtalet.

Förbudet att använda någon med fullmakt i handelsregisterärenden baserar sig på gammal praxis, enligt vilken registeranmälningarna skulle undertecknas personligen hos den lokala myndigheten. Denna bestämmelse har upphävts år 1980 och det finns inte längre några grunder för att avvika från den princip som nämns i 6 § lagen om förvaltningsförfarande, enligt vilken ombud får anlitas i förvaltningsförfarande.

15 §. *Uppgifter som skall nämnas i brev och blanketter.* Företags- och organisationsnumret skall identifiera företaget och sammanslutningen och ersätta det handels- och stiftelseregisternummer som tidigare var i bruk. Med hjälp av det skall en tredje person kunna skaffa sig närmare upplysningar om en registreringsskyldig ur registret över företags- och organisationsnummer eller andra offentliga register. I fråga om aktiebolagen har på basis av EG:s s.k. offentlighetsdirektiv föreskrivits om de uppgifter som skall nämnas i bolagens brev och blanketter, av vilka som en central uppgift förutsätts att handelsregisternumret nämns. I fråga om bruket av den individualiserande beteckningen också i vidare omfattning gäller samma grunder som i fråga om aktiebolag. Därför föreslås det att företags- och organisationsnumret skall näm-

nas i brev och blanketter från registrerings-skyldiga som har förts in i registret över företags- och organisationsnummer. Behovet att använda numret anknyter främst till näringsverksamheten, vilket gör att skyldigheten skall begränsas till att gälla dem som har registrerats i handelsregistret, registret över mervärdesskatteskyldiga, förskottsuppbördsregistret eller arbetsgivarregistret. Skyldigheten skall således inte utsträckas till de enheter som skall registreras i stiftelseregistret om dessa inte samtidigt har registrerats i något av skatteförvaltningens register som nämns i 1 mom. Skyldigheten att använda numret skall inte gälla t.ex. korrespondens av privat natur utan främst offerter, beställningar, fakturor och andra motsvarande blanketter med anknytning till näringsverksamheten och rent allmänt brev och blanketter på basis av vilka åtgärder som har juridisk betydelse kan vidtas. Skyldigheten att använda numret skall inte begränsas till enbart pappersbaserade handlingar utan med handling skall också avses ett elektroniskt brev och en elektronisk blankett t.ex. med anknytning till elektronisk handel.

I 1 mom. skall också föreskrivas om de uppgifter som skall nämnas i brev och blanketter från en utländsk näringsidkares filial. Grund för detta är förpliktelseerna i EG:s s.k. filialdirektiv (89/666/EEG). Motsvarande bestämmelse, som skall upphävas, ingår för närvarande i handelsregisterlagen.

Enligt 6 § får en fysisk persons konkursbo ett eget företags- och organisationsnummer. Motsvarande bestämmelse i fråga om en juridisk person ingår i 7 §. Till följd av de oklarheter som eventuellt sammanhänger med bruket av ett konkursbos företags- och organisationsnummer föreslås det i 2 mom. att konkursboet skall åläggas att i sina brev och blanketter använda konkursgäldenärens företags- och organisationsnummer vid sidan av boets nummer.

I 3 mom. ingår ett klargörande som hänför sig till arten av skyldigheten att använda numret. Enligt detta skall de brev och blanketter som gäller en fysisk persons privata ekonomi inte heller då omfattas av denna skyldighet när personen har införts i något av de register som nämns i paragrafen.

Om påföljderna när numret inte sätts ut be-



stäms i 19 § 2 mom. Om övergångstiden för ändring av brev och blanketter bestäms i 22 §.

16 §. *Utlämnande av uppgifter ur registret över företags- och organisationsnummer.* Registret över företags- och organisationsnummer är ett register som är avsett för allmänt bruk, och uppgifterna i det är offentliga. Ett av de centrala målen med lagen är att uppgifterna skall kunna sättas ut på datanätet så att de är tillgängliga för alla medborgare. Uppgifterna skall också kunna överlätas i annan form, främst i form av utdrag och olika slags intyg. I 1 mom. ingår en allmän bestämmelse om detta. I företags- och organisationsdatasystemet ingår dessutom vissa uppgifter i enlighet med 4 §, vilka endast har upprätthållits för beskattningsbehov och vilka inte skall tas in i registret över företags- och organisationsnummer. På dessa uppgifter skall följaktligen inte den nu föreslagna bestämmelsen tillämpas.

På registeruppgifterna skall också bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet tillämpas, vilket gör att det har ansetts nödvändigt med tanke på registrets bruksändamål att föreskriva om ett undantag gällande de begränsningar av överlåtelsen av personuppgifter vilka ingår i 16 § 3 mom. i lagen i fråga. Enligt den bestämmelse som ingår i 1 mom. skall de nämnda begränsningarna inte hindra överlåtelse av uppgifter i elektronisk form ur registret över företags- och organisationsnummer.

De personuppgifter som skall ingå i registret skall vara sådana allmänt tillgängliga uppgifter som avses i 8 § 1 mom. 8 punkten personuppgiftslagen (523/1999) och som beskriver en persons ställning, uppgifter och skötseln av dessa uppgifter inom näringslivet, vilka behandlas för att trygga rättigheter och intressen hos den registeransvarige eller en sådan tredje man till vilken uppgifterna lämnas ut. Det har ansetts möjligt att överföra personuppgifter till datanätet med beaktande av 23 § 6 punkten personuppgiftslagen, som också gäller översändande av personuppgifter. Enligt denna punkt kan personuppgifter översändas till stater utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsrådet fastän de förutsättningar som gäller dataskyddsnivån och om vilka bestäms

i 22 § personuppgiftslagen inte uppfylls, om översändandet sker från ett register i fråga om vilket rätten att på allmänna eller särskilda grunder erhålla information har reglerats särskilt.

Eftersom det är fråga om ett system som innehåller basuppgifter om företagen, bör innehållandet av enskilda uppgifter ur registret över företags- och organisationsnummer via de allmänna datanäten vara gratis. För detta talar det faktum att sökandet efter uppgifter sker i form av självbetjäning genom att man bläddrar i systemet, varvid myndigheterna förorsakas ytterst ringa kostnader av den egentliga informationstjänsten. Enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) kan en avgift lämnas ouppburen bl.a. av orsaker som hänför sig till rättsvård. Kontrollen av uppgifterna i registret över företags- och organisationsnummer sker ofta av dylika skäl, t.ex. är den som betalar ut ersättning för arbete skyldig att reda ut om mottagaren är införd i förskottsuppbördsregistret. Det är dessutom svårt och olönsamt att fastställa avgifter för detta, eftersom kostnaderna för att ta ut avgifterna uppenbarligen är större än kostnaderna för den egentliga prestationen. Någon praxis har ännu inte etablerats i fråga om ifall tjänster av denna art skall vara gratis eller inte, vilket gör att en uttrycklig bestämmelse om att nättjänsterna skall vara gratis föreslås bli intagen i lagen. Ifall kunden däremot vill ha ett separat utdrag eller intyg ur registret över företags- och organisationsnummer, vilket ges av myndigheten, skall för detta tas ut en separat avgift som skall fastställas i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten.

Enligt gällande lag om utlämnande av affärs- och samfundssignum (1126/1990) överlåter Skattestyrelsen till Statistikcentralen vissa identifikationsuppgifter över juridiska personer samt affärs- och yrkesutövare vilka har affärs- och samfundssignum. I samma lag bestäms om vars och ens rätt att mot avgift få nämnda uppgifter av Statistikcentralen. Sedan det nya registret över företags- och organisationsnummer har tagits i bruk är det naturligt att uppgifterna till Statistikcentralen med stöd av 16 § 1 mom. företags- och organisationsdatalagen skall överlätas från detta system som upprätthålls gemensamt av Pa-

tent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen. Eftersom det tills vidare inom skatteförvaltningen inte finns beredskap att göra omfattande urval i registret över företags- och organisationsnummer, skall Statistikcentralen under en överenskommen övergångstid på två år behålla sin rätt att på samma sätt som tidigare få uppgifterna ur Skattestyrelsens egen kunddatabas och även att överlåta dessa uppgifter vidare mot avgift. Avsikten är att lagen om utlämnande av affärs- och samfundssignum skall upphävas när övergångsperioden har gått ut.

Också Patent- och registerstyrelsen överlåter med stöd av handelsregisterlagen uppgifter för upprätthållandet av vissa register. Detta förfarande fortgår som tidigare också sedan företags- och organisationsdatasystemet har tagits i bruk.

17 §. *De registerförande myndigheternas ansvar för registreringarna.* Som det har anförts ovan i samband med 5 § har införandet i registret över företags- och organisationsnummer inga självständiga juridiska verkningar med undantag av att ett företags- och organisationsnummer ges. Juridiska verkningar uppkommer först genom de anteckningar som myndigheterna gör i sina egna stamregister, från vilka de uppgifter som behövs i samma sammanhang överförs till registret över företags- och organisationsnummer. Grund för de juridiska verkningarna skall således vara de anteckningar som gjorts i vederbörande stamregister i enlighet med de specialbestämmelser som gäller detta. Därmed uppkommer t.ex. ett aktiebolag inte ännu när det anmäls till registret över företags- och organisationsnummer, utan först när det på adekvat sätt har förts in i handelsregistret.

Med anledning av ovanstående är det dock med beaktande av bruksändamålet för registret över företags- och organisationsnummer ytterst viktigt att uppgifterna i stamregistren och i registret över företags- och organisationsnummer motsvarar varandra. Därför måste de myndigheter som upprätthåller uppgifterna genom nödvändiga arrangemang för sin del försäkra sig om att de uppgifter som förs in i registret motsvarar de uppgifter som skall registreras i myndigheternas egna system. Dessutom skall det särskilt säkerställ-

las att ett företag eller en sammanslutning inte har flera än ett företags- och organisationsnummer.

Företags- och organisationsdatasystemet är ett datasystem som upprätthålls av två myndigheter. Avsikten är att om upprätthållandet av systemet och bl.a. om fördelningen av kostnaderna skall föreskrivas särskilt genom en förordning av statsrådet. Ansvaret för uppdateringen av informationsinnehållet i det register över företags- och organisationsnummer som skall upprätthållas i systemet är det dock nödvändigt att föreskriva om i lagen. I den paragraf som gäller detta har det föreslagits att ansvaret skall fördelas så att Patent- och registerstyrelsen svarar för att registeranteckningarna är riktiga i fråga om de uppgifter om vilka har föreskrivits att de skall föras in i dess stamregister och att Skattestyrelsen svarar för övriga uppgifter som skall föras in i registret över företags- och organisationsnummer. Med riktighet avses här att uppgifterna motsvarar uppgifterna i stamregistren. I praktiken skall största delen av uppgifterna i registret över företags- och organisationsnummer uppdateras ur Patent- och registerstyrelsens register, skatteförvaltningens ansvar anknyter i första hand endast till de uppgifter som skall föras in i dess register.

18 §. *Sökande av ändring och rättelse.* Eftersom uppgifterna i registret över företags- och organisationsnummer i sig inte har några direkta juridiska verkningar, är det inte heller nödvändigt att organisera något särskilt förfarande för sökande av ändring när det gäller att korrigera felaktigheter som eventuellt förekommer i registret. För rättelse av avvikelser i uppgifterna i registret över företags- och organisationsnummer och stamregistren är de allmänna förvaltningsförfarandena gällande ansökan om rättelse och ändring tillräckliga också utan någon särskild bestämmelse. Således torde dessa icke-motsvarigheter kunna avlägsnas t.ex. genom tillämpning av bestämmelserna om rättande av sakfel eller skrivfel i lagen om förvaltningsförfarande. Om det igen uppkommer ett behov att rätta uppgifter som har förts in i stamregistren, står normala metoder för ändringssökande till buds i enlighet med bestämmelserna om ifrågavarande register.

19 §. *Straffbestämmelser.* I 1 mom. bestäms om straff som kan utdömas för försummelse av etablerings-, ändrings- eller nedlägningsanmälan och för bedrivande av verksamhet som har anmälts vara avbruten. Försummelse av en sådan anmälan som avses i 10 § 3 mom. och som skall göras till skatteförvaltningen, skall inte vara straffbar, om det inte är obligatoriskt att ansöka om att bli införd i eller anmäla sig till registret i fråga. Också i dessa fall skall försummelse av anmälan om ändring eller nedläggning av verksamheten vara straffbar. För försummelse skall kunna dömas till böter, också när gärningen beror på oaktsamhet, om den inte skall anses ringa.

En bestämmelse om straff för försummelse av användningen av företags- och organisationsnumret ingår i 2 mom. Om skyldigheten att använda företags- och sammanslutningsnumret i brev och blanketter bestäms i 15 §. Endast en uppsätlig försummelse skall straffas.

20 §. *Närmare bestämmelser.* Enligt paragrafen skall närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen ges genom en statsrådsförordning. Som exempel på dessa nämns i den bestämmelserna om företags- och organisationsnumrets tekniska form, hur länge uppgifterna om företag och sammanslutningar som har upphört med sin verksamhet skall hållas kvar i registret över företags- och organisationsnummer samt om upprätthållandet av företags- och organisationsdatasystemet och om fördelningen av kostnaderna för detta mellan myndigheterna. Också om andra särskilda detaljer som anknyter till anmälan och användningen av systemet skall föreskrivas genom förordning. Också med det elektroniska anmälningsförfarande som utvecklas som bäst torde i sinom tid sammanhånga ett behov av reglering på förordningsnivå.

21 §. *Ikraftträdande.* Det föreslås att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt under början av år 2001. Genom denna lag skall förordningen om affärs- och samfundssignum (598/1991) samtidigt upphävas. Bestämmelserna i denna förordning ingår i den lag som nu föreslås, med undantag av bestämmelsen om hur kontrollnumret för företags- och organisationsnummer räknas ut. Lagen om utlämnande av affärs- och sam-

fundssignum (1126/1990) skall tills vidare förbli i kraft i enlighet med vad som bestäms ovan i samband med motiveringarna till 16 §.

Affärs- och samfundssignumerna samt handels- och stiftelseregisternumren nämns i talrika olika författningar. Eftersom det inte kan anses ändamålsenligt att ändra alla dessa, har i 3 mom. tagits in en allmän bestämmelse om att dessa ersätts med företags- och organisationsnumret.

22 §. *Övergångsbestämmelser.* Enligt 1 mom. skall de åtgärder som verkställandet av lagen förutsätter kunna vidtas redan innan den träder i kraft. Detta är nödvändigt bl.a. för att de enheter med affärs- och samfundssignum som har förts in i skatteförvaltningens register och de enheter som har förts in i handels- och stiftelseregistret, vilka upprätthålls av Patent- och registerstyrelsen, redan på förhand skall kunna föras in i registret över företags- och organisationsnummer sedan de har synkroniserats. Eftersom det med tanke på att systemet skall kunna tas i bruk smidigt också är nödvändigt att kunna ge nya företag och organisationer ett företags- och organisationsnummer i stället för de nuvarande signumerna eller registreringsnumren redan innan lagen träder i kraft medan anmälningsförfarandet i övrigt förblir oförändrat, föreslås det att i momentet dessutom skall tas in en specialbestämmelse om detta.

I 2 mom. har inbegripits övergångsbestämmelser i fråga om användningen av företags- och organisationsnumret i brev och blanketter. Avsikten är att de registreringskyldiga inte skall förorsakas onödiga kostnader i och med att redan tryckta brevpapper och blanketter måste förnyas. Således föreslås det att straffbestämmelsen i 19 § 2 mom. gällande försummelse av användning av numret inte skall tillämpas under ett år från det lagen träder i kraft på sådana registreringsskyldiga som inte tidigare har varit skyldiga att använda motsvarande nummer. Om det i existerande brevblanketter och andra blanketter ingår ett omnämnande om affärs- och samfundssignum eller förkortningen av det, skall dessa på samma grunder kunna användas en tillräckligt lång tid också sedan lagen har trätt i kraft. För att de extra kostnader som myndigheterna och företagen förorsakas skall kunna minimeras föreslås

det att övergångstiden skall vara tre år. Härvid kan benämningen på numret ändras på blanketterna när nya blanketter trycks. Också i myndigheternas egna datasystem skall ändringen av benämningen kunna göras flexibelt i samband med övrigt underhåll av programmen.

I enlighet med 3 mom. skall i fråga om de företag och sammanslutningar som har upphört med sin verksamhet före år 1999 endast namnuppgifter, företags- och organisationsnummer och en uppgift om att verksamheten har upphört kunna ses i registret över företags- och organisationsnummer. Denna tidpunkt har valts för att klargöra det redan långt framskridna, synnerligen omfattande synkroniseringsarbetet i fråga om de företag och sammanslutningar som finns i Patent- och registerstyrelsens och skatteförvaltningens register. Det vore mycket osäkert att synkronisera de enheter som har upphört med sin verksamhet före år 1999, eftersom dessa enheters AS-signum inte används i Patent- och registerstyrelsens register. När det är fråga om företag och sammanslutningar som redan har upphört med sin verksamhet, är det oändamålsenligt att utföra synkroniseringen som manuellt arbete om man jämför med vilken nytta av detta blir. I praktiken förs uppgifterna om de företag som upphört med sin verksamhet före år 1999 in i företags- och organisationsdatasystemet i den form de har i skatteförvaltningens register.

## 1.2. Handelsregisterlagen

1 §. Enligt gällande lag är häradenas registerbyråer lokala myndigheter i handelsregisterärenden. Registerbyråerna har sedermera omvandlats till magistrater. Till de lokala myndigheternas uppgifter har hört att ta emot anmälningar, ge kunder råd samt sköta de informationstjänster som gäller registret. De lokala myndigheterna har dessutom skött största delen av behandlingen och registreringen av anmälningar av bostadsaktiebolag samt förvarat lokala arkiv som har bildats av dubblettexemplaret av registeranmälningarna.

Utöver magistraterna har uppgifter som ankommer på de lokala myndigheterna på avtalsbasis också övergått till Arbetskrafts- och

näringscentralerna som grundades år 1998. De har till uppgift bl.a. att stöda och ge råd till små och medelstora företag under de olika skedena av dessas livscykel, att främja grundandet och förstorandet av konkurrenskraftiga företag samt att utveckla företagens affärsverksamhet och deras personal. Arbetskrafts- och näringscentralen deltar i utvecklandet av sin region genom att finansiera både företagens investerings- och utvecklingsprojekt och projekt som gäller förbättrandet av näringslivets verksamhetsbetingelser och sysselsättningen. Dessutom erbjuder centralerna rådgivning samt utbildning och konsultering av företagets ledning och personal. Det har ansetts att det att handelsregisterärenden kan skötas på samma ställe kan ge betydande synergifördelar både för förvaltningen och i synnerhet för företagaren.

Det att Arbetskrafts- och näringscentralerna agerar som förmedlare av rådgivning och informationstjänster i fråga om handelsregistret har organiserats på avtalsbasis mellan Patent- och registerstyrelsen och Arbetskrafts- och näringscentralerna år 1998. Från och med våren 1999 har centralerna också kunnat ta emot anmälningar. Avsikten är inte att överföra behandlingen av anmälningarna till dem. Det nuvarande avtalsbaserade arrangemanget föreslås bli permanent genom att ett uttryckligt omnämnande om det tas in i 1 § 2 mom. handelsregisterlagen. Magistraternas och Arbetskrafts- och näringscentralernas uppgifter skall fastställas närmare i enlighet med handelsregisterlagen och övriga författningar som gäller denna sak, av vilka i synnerhet anmälningsförfarandet skall regleras i den föreslagna företags- och organisationsdatalagen.

Avsikten är att de lokala arkiven av den typ som finns idag skall slopas. Det är inte längre motiverat att göra anmälningarna i dubbla exemplar för arkiveringsbehov. Detta är dessutom svårt att organisera när man övergår till gemensamma anmälningar till myndigheterna. De anmälningar som skall sändas till skatteförvaltningen har också hittills sänts endast i ett exemplar. Med hjälp av modern datateknik kan kopior sändas till dem som behöver handlingarna effektivt från ett ställe. Till följd av detta föreslås det att omnämnandet om de handlingar som skall sändas till de

lokala myndigheterna skall strykas i momentet.

2 §. Den centrala principen med företags- och organisationsdatasystemet är att underlätta företagarnas informeringsskyldighet. En metod när det gäller att genomföra detta är att samordna de anmälningar som skall göras till Patent- och registerstyrelsen och skatteförvaltningen.

Om etableringsanmälan skall bestämmas i 10 § företags- och organisationsdatalagen. Enligt den skall en gemensam anmälan kunna ges in till Patent- och registerstyrelsen, magistraten, arbetskrafts- och näringscentralen eller skatteförvaltningens verksamhetsenhet. Det föreslås att till paragrafen skall som ett nytt moment fogas en hänvisning till den nämnda bestämmelsen i företags- och organisationsdatalagen. Som det har nämnts i motiveringarna till den måste man inte längre lämna in anmälan om ett bostadsaktiebolag till den magistrat som fastställs enligt bolagets hemort utan i fråga om detta skall samma förfarande iaktas som i fråga om övriga anmälningar.

3 §. Skyldigheten att anmäla till handelsregistret gäller nästan alla näringsidkare. I fråga om juridiska personer är fastställandet av anmälningsskyldigheten entydigt. I fråga om enskilda näringsidkare har skyldigheten i dagens läge fastställts i lagen på ett sådant sätt att tolkningen i gränsfall blir svår. Enligt lagen är en fysisk person skyldig att anmäla sig till handelsregistret, när han eller hon har förvärvat tillstånd att idka en sådan näring som nämns i 3 § lagen angående rättighet att idka näring eller har ett fast driftställe för idkande av näring eller i sin tjänst någon annan än make eller omyndig efterkommande i rätt nedstigande led. I lagen har inte närmare definierats vad som avses med fast driftställe.

I fråga om skatteförvaltningen har en enskild näringsidkares registreringsskyldighet varit mera omfattande än i handelsregistret. Vid övergången till gemensamma anmälningar är det inte ändamålsenligt att ha olika registreringsskyldigheter. Skyldigheten att anmäla sig till handelsregistret skall dock inte utsträckas till den som idkar gårdsbruk eller fiske.

Samma slags registreringsskyldighet förbättrar handelsregistrets möjligheter att över-

vaka att alla skyldiga verkligen anmäler sig till registret. Enligt de nuvarande bestämmelserna har registermyndigheten inte haft vetenskap om de näringsidkare som inte har anmält sig till registret och inte heller möjligheter att reda ut om dessa uppfyller förutsättningarna i 3 § handelsregisterlagen.

14 §. Också i fråga om ändringsanmälningar föreslås det att de anmälningar som skall göras till Patent- och registerstyrelsen och skatteförvaltningen skall samordnas. I anslutning till detta föreslås det att 1 mom. skall ändras så att i det inbegrips en bestämmelse med hänvisning till 11 § i företags- och organisationsdatalagen vilken gäller ändringsanmälningar.

15 §. I fråga om den gemensamma anmälan är det ändamålsenligt att också ansvaret för att anmälan görs är enhetligt. I fråga om anmälningarna till handelsregistret bestäms i dagens läge om ansvaret i 15 § handelsregisterlagen. I 14 § i den föreslagna företags- och organisationsdatalagen skall nödvändiga bestämmelser om de anmälningsskyldiga ingå, vilket gör att 15 § handelsregisterlagen föreslås bli ersatt med en bestämmelse med hänvisning till nämnda bestämmelse i företags- och organisationsdatalagen.

16 §. I den nuvarande 16 § i handelsregisterlagen bestäms om vem som skall underteckna en grund- och ändringsanmälan. I 14 § företags- och organisationsdatalagen skall ingå bestämmelser som gäller också detta. Det har föreslagits att i 15 § handelsregisterlagen skall inbegripas en hänvisningsbestämmelse som gäller undertecknande, vilket gör att bestämmelsen kan strykas ur 16 § handelsregisterlagen, eftersom den blir onödig. I sistnämnda paragraf ingår i dagens läge också en specialbestämmelse om att den som avgått från en post själv får anmäla detta till handelsregistret, och denna bestämmelse är det nödvändigt att fortsättningsvis hålla i kraft. Till följd av detta skall paragrafen inte upphävas i sin helhet utan endast övriga bestämmelser om undertecknande i den skall strykas.

17 b §. Det har föreslagits att om de uppgifter som skall nämnas i de brev och blanketter som en utländsk näringsidkares filial använder skall bestämmas i 15 § företags- och organisationsdatalagen. Handelsregister-



lagens 17 b §, som motsvarar detta, föreslås därför bli upphävd.

18 §. Det gemensamma anmälningsförfarandet skall också gälla en anmälan om att näringsverksamheten upphör och samman slutningen upplöses. Anmälan skall göras på en anmälningsblankett som har fastställts för detta ändamål. Om gemensamma anmälningar skall bestämmas närmare i 11 § företags- och organisationsdatalagen, varför det föreslås att 18 § 1 mom. handelsregisterlagen skall ersättas med en bestämmelse med hänvisning till nämnda bestämmelse i företags- och organisationsdatalagen.

21 §. Enligt nuvarande 21 § 1 mom. i lagen skall registermyndigheten, om anmälan är bristfällig eller om registermyndigheten märker något annat hinder för registrering, reservera en bestämd tid, som skall vara minst två månader för den som gjort anmälan att korrigera eller komplettera den. I praktiken har denna tidsfrist på flera månader visat sig vara för lång i ett register där det är viktigt att uppgifterna hålls á jour. Därför föreslås det att den minimitid som nämns i lagen och som skall ställas med ett interimistiskt beslut skall ersättas med en flexiblere tidsfrist. Det föreslås att i momentet skall användas uttrycket en skälig tidsfrist, vilken i praktiken kan vara mellan två veckor och en månad beroende på sakens natur. Vid behov skall också en längre tidsfrist kunna ställas, om saken är komplicerad.

Det föreslås att momentet också skall ändras på så sätt att anmälan kan anses ha förfallit, om tidsfristen inte följs. Enligt gällande bestämmelse förfaller saken automatiskt, om utredningen inte sänds inom den utsatta tidsfristen. Den föreslagna ordalydelsen möjliggör att registermyndigheten enligt prövning kan fortgå med behandlingen av anmälan, också om utredningen anländer försenad, eller kräva en ny utredning.

I det nuvarande 2 mom. finns en bestämmelse om att anmälan är avgiftsbelagd. I enlighet med detta anses en anmälan gjord först när stadgad avgift för den har betalats. Vid övergång till ett anmälningsförfarande enligt företags- och organisationsdatalagen kan ett sådant villkor som anknyter till när en anmälan blir anhängig inte tillämpas. När en gemensam anmälan registreras i företags- och

organisationsdatasystemet sänds därifrån automatiskt ett uppdrag till handelsregistersystemet oberoende av om avgiften har betalats eller inte. Som en följd av detta kan anmälan ses i handelsregistrets diarium och är anhängig. Det föreslås att nämnda villkor som anknyter till anhängigheten skall slopas i momentet. I det kvarstår därmed ännu kravet att stadgad avgift skall betalas när anmälan görs. I praktiken betyder detta att anmälan inte behandlas innan den avgift som krävs har betalats.

21 a §. I företags- och organisationsdatasystemet samlas aktuell kontaktinformation om de registreringsskyldiga in. Uppgifterna i företags- och organisationsdatasystemet uppdateras både från skatteförvaltningen och handelsregistret. Det är möjligt att samarbete inom ramen för företags- och organisationsdatasystemet i fortsättningen kommer att idkas också med någon annan part som kan anses tillförlitlig för att kontaktinformationen skall kunna hållas á jour.

Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket handelsregistret skall kunna uppdatera företagens kontaktinformation som har förts in i registret med uppgifter ur företags- och organisationsdatasystemet. Handelsregistret uppdaterar med stöd av den nuvarande paragrafen på samma sätt personuppgifterna om de personer som förts in i registret, såsom adresser, ur befolkningsdatasystemet.

25 §. De anteckningar som har gjorts i handelsregistret skall kungöras. Enligt den nuvarande lagen skall kungörandet ske i handelsregistertidningen. I praktiken betjänar kungörandet dock inte näringslivets behov särskilt väl, eftersom den krets som prenumererar på handelsregistertidningen är synnerligen liten, i fjol under 20. Dessutom kan tiden mellan registreringen och kungörandet orsaka företagen överraskningar.

Om kungörandet bestäms i EG:s s.k. offentlighetsdirektiv (68/151/EEG) och på unionsnivå förekommer inga strävanden efter att slopa kungörandet. I flera av unionens medlemsländer har man dock avstått från kungörandet i tidningsform och övergått till att använda nyare teknik, bl.a. genom att kungöra registreringarna i datanäten.

Det föreslås att paragrafen skall ändras så



att om sättet för kungörandet skall kunna beslutas genom en förordning av statsrådet. Patent- och registerstyrelsen har som mål att kungörandet skall kunna ske i handelsregistrets adb-baserade system för informations-tjänst. Syftet är också att kungörandet skall ske i realtid samtidigt med registreringen, varvid de problem som beror på att registreringen och kungörandet sker vid olika tider kan undanröjas. Vid behov skall också en referensförteckning över gjorda registreringar kunna publiceras i duplikatform, men de juridiska verkningarna av kungörelsen skall inte längre bindas vid den tidpunkt då den publiceras.

27 §. Det föreslås att om inlämnandet av gemensamma anmälningar skall bestämmas i 10 och 11 § företags- och organisationsdatalagen, vilket gör att det föreslås att en hänvisning till dem skall tas in i paragrafen. Vidare föreslås det att den bestämmelse som gäller uppfyllande av anmälningsskyldigheten samtidigt skall ändras så att den gäller anmälningar som lämnats in till alla de myndigheter som avses i nämnda lag. De ovan nämnda bestämmelserna i företags- och organisationsdatalagen gäller dock endast anmälningar och avsikten är att de ansökningar och meddelanden som skall göras till handelsregistret fortsättningsvis skall ges direkt till registermyndigheten. Ansökningsärenden är bl.a. de ansökningar om fusion och delning samt nedsättning av aktiekapital och tillstånd att dela ut vinst om vilka bestäms i lagen om aktiebolag.

30 §. Utöver de bestämmelser som gäller anmälan ingår också straffbestämmelser som gäller försummelse av dessa i 19 § 1 mom. den föreslagna företags- och organisationsdatalagen. Också i paragrafens 2 mom. ingår en straffbestämmelse, som täcker den i 30 § i den nuvarande handelsregisterlagen nämnda försummelsen av de uppgifter som skall anges i de brev och blanketter som en utländsk näringsidkares filial använder. Det föreslås att paragrafen skall ändras så att i den skall ingå endast en bestämmelse med hänvisning till företags- och organisationsdatalagen vilken gäller påföljd vid försummelse av anmälan.

31 §. I paragrafen ingår en fullmakt att ge en förordning som gäller verkställigheten av

lagen. Den exempelförteckning som gäller verkställighetsåtgärder föreslås bli justerad så att ur den stryks omnämmandet om kungörande av registrering, eftersom om detta skall bestämmas särskilt i 25 §. Vidare föreslås det att ur förteckningen skall strykas omnämmandet om att kopior av registret och av därtill hörande handlingar skall sändas till de lokala myndigheterna, eftersom syftet är att de lokala arkiven av den typ som finns idag skall slopas på det sätt som har anförts i motiveringarna till 1 §.

### *Övergångsbestämmelser*

En fysisk person, stiftelse och förening ges endast ett företags- och organisationsnummer. I handelsregistret har samma enhet kunnat ha flera registrerade näringar, av vilka var och en har fått ett eget handelsregisternummer. Detta förfarande medför emellertid problem, eftersom det i praktiken är omöjligt att skilja näringarna från varandra.

Vid övergången till företags- och organisationsdatasystemet slås de dubblerande registernumren ihop. Detta skall göras så att till den äldsta registrerade näringen fogas de näringar som har registrerats senare. Verksamhetsområdena slås samman och firmorna för de näringar som registrerats senare ändras till bifirmor till den tidigare registrerade verksamheten. På begäran av näringsidkaren skall sammanslagningen också kunna göras på annat sätt.

I fråga om enskilda näringsidkare förutsätter sammanslagningen att personbeteckningen används. I handelsregistret finns fortfarande näringsidkare som trots den lag som trädde i kraft vid ingången av år 1994 inte har anmält sin personbeteckning till registret. Enligt en övergångsbestämmelse skulle personbeteckningen anmälas till registret senast när det uppstod annan anmälningsskyldighet gällande näringsidkarens personuppgifter.

Det föreslås att i övergångsbestämmelserna skall tas in en föreskrift om att alla personbeteckningar skall anmälas till registret före utgången av år 2001. De näringsidkare vilkas personbeteckning inte står till buds kan inte ges ett företags- och organisationsnummer. Eftersom man av registeruppgifterna inte kan dra några slutsatser om personbeteckningen,

kan registermyndigheten inte på tjänstens vägnar foga personbeteckningen till registret. Därför föreslås det att ett dylikt företag skall kunna strykas ur handelsregistret sedan företags- och organisationsdatasystemet har tagits i bruk. Strykningen förutsätter dock att en förfrågan om personbeteckningen har gjorts hos näringsidkaren på det sätt som nämns i 24 § innan företaget stryks.

Enligt handelsregisterpraxis kan ett företag som har strukits med stöd av 24 § tas in i registret igen, om det inte har funnits någon grund för strykningen d.v.s. om näringsverksamheten inte har upphört. Denna praxis skall också tillämpas på de enskilda näringsidkare som har strukits på basis av denna paragraf. En förutsättning för återinförande skall vara att näringsidkaren anmäler sin personbeteckning och att han eller hon fortgår med näringsverksamheten.

### 1.3. Företagsinteckningslagen

11 §. *Förändringar som gäller näringsidkare.* Föremål för en inteckning är lös egendom som hör till en i handelsregistret införd näringsidkares näringsverksamhet. Som enhet har använts den näringsidkare som har förts in i handelsregistret. En enskild näringsidkare (också en förening eller stiftelse) har kunnat ha flera enheter. Vid övergången till ett enhetligt beteckningssystem ges dessa endast ett nummer.

I 10 § företagsinteckningslagen bestäms om överlåtelse av ett företag och åtagande att svara för en inteckning. I 11 § bestäms om vissa ändringar av företagsform, enligt vilka enheten förblir densamma när en enskild näringsidkares, en ideell förening eller stiftelses näringsverksamhet ändras till ett öppet bolag eller kommanditbolag eller näringsverksamheten överläts på en annan enskild näringsidkare, ideell förening eller stiftelse.

Eftersom regeln om enhetens bestånd ändras, skall i 11 § 1 mom. justeras med de ändringar som föranleds av detta. På sådana situationer som gäller ändring av en enskild näringsidkares, en ideell förening eller en fonds näringsverksamhet till ett öppet bolag eller kommanditbolag blir man följaktligen tvungen att tillämpa huvudregeln i 10 §. Också om ändringen något ökar inteckningshavarnas

uppföljningsskyldighet och medför något mera arbete för dem i de fall där ändring görs, har det i praktiken varit sällsynt med ändring i synnerhet av ideella föreningars och stiftelsers näringsverksamhet eller överlåtelse av deras näringsverksamhet. Av större praktisk betydelse är fortgången av företagsinteckningars giltighet och förmånsrätt vilken sammanhänger med överlåtelse av en enskild näringsverksamhet till de tidigare nämnda förvärvarna. Eftersom grund för ändringarna är en ändring av beteckningssystemet, är det rimligt att för de sist nämnda fallen i lagen tas in ett arrangemang, som medför mindre utgifter för näringsidkaren än för sådant åtagande att svara för inteckningar som avses i 10 §. I enlighet med detta föreslås i paragrafen en bestämmelse enligt vilken en företagsintecknings giltighetstid eller den förmånsrätt inteckningen ger inte skall påverkas av att en enskild näringsidkares näringsverksamhet och all egendom som ingår i den överläts på en annan näringsidkare, ett öppet bolag eller kommanditbolag, om ingen företagsinteckning har fastställts i förvärvarens egendom och förvärvaren anmäler till registermyndigheten att han eller hon kommer att fortgå med överlåtarens näringsverksamhet. Dessutom skall det förutsättas att nämnda anmälan görs inom tre månader från överlåtelsen.

12 §. *Arvskifte och avvittring av näringsidkares egendom.* I 12 § företagsinteckningslagen bestäms om inriktningen av en företagsinteckning vid arvskifte efter en näringsidkare och avvittring av dennes egendom. I första meningen i 2 mom. finns en hänvisning till 11 § 1 mom. gällande företagsinteckningens bestånd. Den situation som avses där, att näringsverksamheten fortgår med samma företags- och organisationsnummer, är inte längre möjlig i fråga om en enskild näringsidkare, utan i situationer där någon fortsätter med verksamheten skall alltid en ny registerenhet grundas, till vilken verksamheten jämte egendom skall övergå. Till följd av detta föreslås det att meningen skall strykas ur lagen eftersom den är onödig.

### Övergångsbestämmelser

Enligt övergångsbestämmelsen övergår företagsinteckningarna i de enheter som skall

sammanslås på den nya enheten. Om företagsinteckningar har gjorts i flera än en av de enheter som skall sammanslås, överförs de på den nya enheten avgränsade så, att de efter överföringen av inteckningen gäller samma egendom som före överföringen. Inteckningens verkliga skyddsområde ändras härvid inte. Eftersom det är fråga om en teknisk ändring, som beror på att beteckningssystemet utvecklas, föreslås det att den görs på tjänstens vägnar utan att näringsidkaren eller inteckningshavaren hörs. Härvid skall inte heller någon anteckning om ändringen göras i pantbrev.

På överföring av inteckningar som grundar sig på anmälningar enligt den tidigare 11 och 12 § vilka var anhängiga i det skede när denna lag trädde i kraft samt på inteckningarnas giltighet och förmånsrätt skall i enlighet med övergångsbestämmelserna tillämpas de bestämmelser som gällde när anmälningarna gjordes.

#### 1.4. Firmalagen

En arbetsgrupp som utredde behoven att revidera handelsregisterlagen, föreslog i en promemoria som den överlät år 1996 (handels- och industriministeriets arbetsgrupps- och kommissionsrapporter 11/1996) bl.a. att firmalagen skall ändras så att en näringsidkare som skall registreras i handelsregistret redan på förhand, i form av ett bindande förhandsbesked, kan få reda på hur godtagbar den firma är som han eller hon har för avsikt att använda. I de utlåtanden som erhöles om promemorian understöddes förslaget rent allmänt och ansågs det nödvändigt att det genomförs så snabbt som möjligt. Totalrevideringen av handelsregisterlagen har dock fördröjts till följd av flera långa tidtabeller i fråga om lagstiftningsprojekt och andra projekt som centralt inverkar på dess innehåll och som har varit anhängiga. Dylika projekt har bl.a. varit utvecklandet av det beteckningssystem som gäller företag och samman slutningar, förnyandet av offentlighets- och personuppgiftslagstiftningen och utvecklandet av den lagstiftning som sammanhänger med elektronisk kommunikation. Som en följd av de genomförda revideringarna tycks det finnas ett behov att på nytt reda ut beho-

vet att göra en totalrevidering av handelsregisterlagstiftningen. Det nämnda förslaget till ändring av firmalagen kan dock genomföras separat från detta utredningsarbete, vilket i onödan skulle komma att förlänga denna reform som allmänt har ansetts vara bra. Till följd av detta föreslås det att ifrågavarande ändring av firmalagen skall genomföras redan nu.

2 §. Den bestämmelse om registrering av en näringsidkares firma som finns i den nuvarande handelsregisterlagen föreslås bli flyttad till 2 § 2 mom. i firmalagen och samtidigt föreslås det att till lagen skall fogas en bestämmelse om ett förfarande för förhandsbesked om firma.

Enligt bestämmelsen skall registermyndigheten, innan en firma registreras i handelsregistret, på ansökan av näringsidkaren ge ett förhandsbesked om förutsättningarna för att firman skall kunna föras in i registret. Det ankommer på registermyndigheten att undersöka om förutsättningarna för att en firma skall kunna registreras föreligger, och myndigheten bör reda ut förutsättningarna för registreringen genom att jämföra den anmälda firman med de firmor som redan finns i registret.

Näringsidkarens verksamhetsområde är av stor betydelse när det bedöms hur mycket en firma skiljer sig från redan existerande firmor. På grund av detta förutsätter givandet av ett förhandsbesked att näringsidkaren i sin ansökan ger tillräckliga uppgifter om inom vilket verksamhetsområde han eller hon är verksam. Förhandsbeskedet kan gälla förutsättningarna för registrering av en firma endast på basis av de uppgifter som näringsidkaren presenterar i sin ansökan. Om det sedan förhandsbeskedet har getts visar sig att näringsidkaren t.ex. har bytt verksamhetsområde, skall registermyndigheten vid behov ompröva förutsättningarna för att firman skall kunna registreras.

Ett sådant förfarande med förhandsbesked om en firma som föreslås är nödvändigt, eftersom den undersökning som gäller firmans registrerbarhet är en av de mest tidskrävande registreringsåtgärderna. Med hjälp av förfarandet för förhandsbesked skall näringsidkaren redan innan grundansökan eller en ändringsansökan gällande firman görs kunna få

säkerhet om, ifall den firma han eller hon har för avsikt att ta är sådan att den kan föras in i registret.

Förvärvandet av ett förhandsbesked är ett ansökningsärende, som registermyndigheten fattar ett förvaltningsbeslut om. Beslutet kan användas när en grund- eller ändringsanmälan görs till handelsregistret och det binder registermyndigheten. Emedan en näringsidkare kan få ett förhandsbesked av registermyndigheten innan en anmälan görs, går behandlingen av registeranmälan i motsvarande grad snabbare, eftersom förutsättningarna för att firmen skall kunna registreras inte längre behöver undersökas.

12 §. Enligt nuvarande lag gäller ensamrätt till firma på grundval av registrering från den dag då anmälan kom till registermyndigheten för registrering. Eftersom en gemensam anmälan kan lämnas in till flera olika myndigheter, måste denna bestämmelse justeras så att den motsvarar den nya situationen. Enligt 1 mom., som föreslås bli ändrat, skall ensamrätt till en firma på grundval av registrering gälla från den dag då anmälan har anlänt till den myndighet som nämns i 10 § företags- och organisationsdatalagen.

Det föreslås att till paragrafen skall fogas ett nytt 3 mom., där det bestäms om den ensamrätt till en firma som ett förhandsbesked ger. Om näringsidkaren hos registermyndigheten har ansökt om förhandsbesked i fråga om förutsättningarna att registrera en firma, skall ensamrätten till firmen enligt vad som föreslås gälla från den dag då ansökan lämnades in till registermyndigheten. Om det emellertid inte är klart att en firma kan registreras t.ex. av den anledningen att den firma som näringsidkaren har föreslagit inte tillräckligt skiljer sig från de firmor som redan finns i handelsregistret, skall något förhandsbesked inte kunna ges och därmed ingen ensamrätt uppkomma. Enligt propositionen skall ensamrätten vara i kraft sex månader från det förhandsbeskedet har getts. I ett beslut som gäller ett förhandsbesked får ändring inte sökas genom besvär. Registerparten (sökanden) har rätt att söka ändring genom besvär i det egentliga beslutet om registrering eller om förvägran av sådan, och en tvåfaldig rätt att söka ändring kan inte anses motiverad i detta sammanhang.

## 1.5. Lagen om stiftelser

6 §. Stiftelserna kommer också att omfattas av den föreslagna företags- och organisationsdatalagen. I fråga om en anmälan som skall göras till stiftelserregistret föreslås till följd av detta att i 6 § 1 mom. lagen om stiftelser skall tas in en bestämmelse med hänvisning till 10 och 11 § företags- och organisationsdatalagen, vilka gäller anmälningar. Enligt det inledande stycket i det nuvarande 2 mom. skall varje medlem av styrelsen underteckna anmälan. Emedan i 14 § den föreslagna företags- och organisationsdatalagen skall bestämmas också om stiftelsers anmälningar och personer som är ansvariga för undertecknandet av dem, föreslås det att omnämnandet om undertecknande skall strykas i nämnda inledande stycke och att 1 mom. skall kompletteras med en bestämmelse med hänvisning till paragrafen i fråga i företags- och organisationsdatalagen. I företags- och organisationsdatalagen har man eftersträvat att harmonisera och förenkla undertecknandet av anmälningar på så sätt att det räcker om en person som är skyldig att göra en anmälan eller någon som har fått fullmakt av honom eller henne undertecknar anmälan. Detta arrangemang kan anses ändamålsenligt också i fråga om stiftelsernas anmälningar.

10 b och 22 §. Eftersom det i enlighet med hänvisningsbestämmelserna i 6 § skall bestämmas om undertecknande av anmälningar i företags- och organisationsdatalagen, föreslås det att de särskilda bestämmelserna om undertecknande i 10 b § och 22 § 1 mom. skall strykas.

22 a §. I företags- och organisationsdatasystemet samlas aktuell kontaktinformation in om de registreringsskyldiga. Det föreslås att till lagen på samma sätt som i fråga om handelsregisterlagen skall fogas en ny paragraf, enligt vilken stiftelserregistret kan uppdatera kontaktinformationen i fråga om de företag som har förts in i registret med uppgifter ur företags- och organisationsdatasystemet.

27 §. I paragrafen bestäms om de straff som följer på försummelse av anmälan. Eftersom en allmän straffbestämmelse som gäller försummelse av anmälningsskyldigheten skall ingå i företags- och organisationsdatalagen, bör 2 mom. justeras med en hänvis-

ning till 19 § 1 mom. i lagen i fråga. Samtidigt föreslås det också att 1 mom. skall justeras så att av det framgår vilket slag av tillräknenbarhet som skall förutsättas för att den försummelse som nämns i momentet skall vara straffbar. Dessutom föreslås det att ringa försummelser inte skall vara straffbara på motsvarande sätt som i fråga om ovan nämnda bestämmelse i företags- och organisationsdatalagen.

#### **1.6. Lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter**

Om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter gavs en lag, som trädde i kraft vid ingången av år 2000, (1346/1999), och i den samlades och moderniserades de bestämmelser i denna sak som fanns utspridda i olika skattelagar. I motiveringarna till regeringens proposition konstaterades det att vissa bestämmelser var avsedda att vara i kraft endast till dess företags- och organisationsdatalagen, som bereddes som bäst, träder i kraft.

Den föreslagna företags- och organisationsdatalagen reglerar offentligheten i fråga om företags- och organisationsnummer samt uppgifter ur registren över förskottsuppbörd, arbetsgivare och mervärdesskatteskyldiga. Avsikten är att lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter, sedan företags- och organisationsdatalagen har trätt i kraft, skall innehålla offentlighetsbestämmelser om dessa endast till den del som de inte ingår i det register över företags- och organisationsnummer som avses i företags- och organisationsdatalagen. Sist nämnda lag skall därmed som speciallag prioriteras när uppgifternas offentlighet bedöms. Sålunda skall t.ex. offentligheten i fråga om uppgifter från det nuvarande registret över AS-signum bestämmas utgående från företags- och organisationsdatalagen. Däremot skall vissa uppgifter om fysiska personer, vilka gäller något annat än näringsverksamheten, vara sådana uppgifter i fråga om vilka det är nödvändigt att bedöma offentligheten utgående från lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter.

8 §. *Offentliga uppgifter i företags- och or-*

*ganisationsdatasystemet.* När lagen trädde i kraft upphävdes bl.a. 93 a § lagen om beskattningsförfarande, vars innehåll överfördes till 8 § lagen om offentlighet i fråga om beskattningsuppgifter. Enligt 5 § företags- och organisationsdatalagen förs i det offentliga registret över företags- och organisationsnummer de uppgifter in som räknas upp i 4 § med vissa undantag som gäller uppgifter som registreras endast för beskattningens behov. Eftersom det på detta sätt i företags- och organisationsdatalagen kommer in bestämmelser om offentligheten i fråga om de uppgifter som avses i 8 § den lag som gäller offentlighet och sekretess i fråga om alla beskattningsuppgifter, föreslås det att 8 § skall ändras så att i dess 1 mom. tas in en bestämmelse som klargör denna sak med hänvisning till nämnda lag.

Eftersom det i enlighet med ovanstående i företags- och organisationsdatalagen kommer att ingå bestämmelser om offentligheten i fråga om de anteckningar som gjorts i förskottsuppbördsregistret och registret över mervärdesskatteskyldiga, är de motsvarande bestämmelser som ingår i nuvarande 9 § 1 mom. onödiga. Däremot är det nödvändigt att ge skatteförvaltningen rätt att lämna ut en uppgift om införandet i förskottsuppbördsregistret och registret över mervärdesskatteskyldiga också i de fall där ovan nämnda uppgift inte kan lämnas ur registret över företags- och organisationsnummer. En dylik uppgift är tex. att en anhängigvårdare har införts i förskottsuppbördsregistret. Härvid kan uppgiften erhållas från skatteförvaltningen endast på en individualiserad begäran. Denna bestämmelse föreslås bli intagen som ett 2 mom. i 8 §.

I nuvarande 9 § 3 mom. har bestämts om offentligheten i fråga om uppgifter som gäller en skattskyldig som har strukits ur förskottsuppbördsregistret. Emedan uppgiften om införande i och strykning ur förskottsuppbördsregistret blir offentlig och tillgänglig för alla via de allmänna datanäten i det register över företags- och organisationsnummer som avses i företags- och organisationsdatalagen, kan det separata publicerandet av de uppgifter som avses i momentet slopas. Det föreslås att bestämmelsen till följd av detta skall upphävas.

De nämnda ändringarna skall genomföras på så sätt att den nuvarande 9 § upphävs och 8 § ändras på angivet sätt. Dessutom skall till 8 § överföras 4 mom. från 9 § som skall upphävas, och innehållet i detta moment skall bibehållas.

### 1.7. Mervärdesskattelagen

161 §. I paragrafen bestäms om de anmälningar om inledande av verksamhet, ändring av och upphörande med den som en person, som bedriver skattepliktig verksamhet som avses i lagen, skall göra till skatteverket. De bestämmelser som gäller etablerings-, ändrings- och nedläggningsanmälan, vilka skall ingå i den föreslagna företags- och organisationsdatalagen, skall också gälla anmälan till registret över mervärdesskatteskyldiga, vilket gör att paragrafen föreslås bli justerad i motsvarande grad. I 1 mom. skall ingå en bestämmelse med en hänvisning till företags- och organisationsdatalagen gällande etableringsanmälan och i 2 mom. på motsvarande sätt en hänvisningsbestämmelse gällande ändrings- och nedläggningsanmälan.

166 §. I paragrafen bestäms om vem som är ansvarig för att anmälningsskyldigheten uppfylls. Det föreslås att paragrafen skall justeras så att i 1 mom. hänvisas till företags- och organisationsdatalagen i fråga om de personer som är ansvariga för att den anmälningsskyldighet som avses i 161 § uppfylls. I mervärdesskattelagen förutsätts av en skattskyldig också vissa andra anmälningar. Eftersom avsikten i fråga om dessa inte är att de nuvarande förfarandena skall ändras har 2, 3 och 4 mom. till sitt sakinnehåll formats så att de motsvarar gällande paragraf.

218 §. Om straffpåföljden vid försummelse av den anmälningsskyldighet om vilken bestäms ovan i 161 § bestäms i företags- och organisationsdatalagen. Till följd av detta bör hänvisningen till 161 § strykas i 3 mom. som gäller mervärdesskatteförseelse. Dessutom föreslås det att som ett nytt 4 mom. skall tas in en uttrycklig hänvisning till företags- och organisationsdatalagen gällande försummelse av den anmälan som avses i 161 §.

### 1.8. Lagen om förskottsuppbörd

28 §. *Lämnande av uppgifter för registrering.* I paragrafen bestäms om de uppgifter som skall ges skatteverket för registrering i förskottsuppbördsregistret. Eftersom den anmälan som avses där omfattas av anmälningsförfarandet enligt företags- och organisationsdatalagen, bör paragrafen i motsvarande grad justeras med en hänvisning till nämnda lag.

31 §. *Arbetsgivarregister och anmälningar för registrering.* I 2 mom. bestäms om den anmälan som en arbetsgivare, som regelbundet betalar lön, är skyldig att göra innan löneutbetalningen inleds och detsamma gäller en anmälan som skall göras senare om uppgifterna ändras. Det föreslås att momentet skall justeras med en hänvisning till företags- och organisationsdatalagen, i enlighet med vilken anmälningarna skall göras.

55 §. *Skatteförseelse och förskottsuppbördsförseelse.* I 2 mom. bestäms om det straff som skall utdömas för förskottsuppbördsförseelse. Emedan grund för detta bl.a. är försummelse av en skyldighet enligt 31 §, om vilken i företags- och organisationsdatalagen ingår en straffbestämmelse, föreslås det att hänvisningen till nämnda 31 § skall strykas i momentet. Samtidigt föreslås det att till paragrafen, som ett nytt 4 mom., skall fogas en uttrycklig hänvisning till företags- och organisationsdatalagen, vilken gäller försummelse av den anmälan som avses i 31 §.

### 2. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställandet av företags- och organisationsdatalagen skall ges genom en förordning av statsrådet. I lagen har av dessa som exempel nämnts bestämmelser om företags- och organisationsnumrets tekniska form, hur länge uppgifterna om företag och sammanslutningar som har lagt ned sin verksamhet skall hållas i registret över företags- och organisationsnummer samt upprätthållandet av företags- och organisationsdatasystemet och fördelningen av kostnaderna mellan myndigheterna. Genom förordningen skall också föreskrivas bl.a. om detaljer som behövs och som anknyter till det tekniska genomförandet av anmälningsförfarandet.



randet.

De övriga lagar som skall ändras i samband med att företags- och organisationsdatalagen ges förutsätter också vissa justeringar i författningar på lägre nivå. I synnerhet den förordning som kompletterar handelsregisterlagen kommer att genomgå många ändringar för att den skall få motsvara det anmälningsförfarande som skall förnyas. Också i andra författningar som kompletterar lagarna i denna proposition finns det många bestämmelser som måste justeras. Beredningen av dessa sker samtidigt med den fortsatta behandlingen av företags- och organisationsdatalagen.

### **3. Ikraftträdande**

Det föreslås att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt under början av år 2001, genast när systemet kan tas i bruk tekniskt och att det fungerar har retts ut i tillräcklig mån.

De åtgärder som verkställandet av lagarna förutsätter skall dock kunna vidtas redan innan de träder i kraft. Det i motiveringarna tidigare nämnda arbetet på att synkronisera företag och sammanslutningar pågår som bäst och torde kunna avslutas tillräckligt tidigt innan systemet tas i bruk. Ifall den lag om företags- och organisationsdatasystem som skall ges avviker från vad som föreslås, blir man tvungen att separat bedöma vilken tidtabell de ändringar av systemet som detta föranleder kräver och samtidigt vid vilken tidpunkt lagen skall träda i kraft.

I de lagar som avses i propositionen ingår också flera övergångsbestämmelser, med vilka syftet är att lindra de svårigheter som företagen och sammanslutningarna eventuellt förorsakas av övergången till det nya systemet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

## 1.

**Företags- och organisationsdatalag**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

## 1 §

*Lagens tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på givande och användning av enhetliga beteckningar som individualiserar företag och organisationer samt på anmälan om, insamling och lagring av identifikations- och basuppgifter om företag och organisationer i ett företags- och organisationsdatasystem som upprätthålls gemensamt av Patent- och registerstyrelsen och Skattestyrelsen, på upprätthållandet av detta system och på utlämnande av uppgifter som ingår i systemet.

Denna lag tillämpas också på det sätt som bestäms i denna och annan lag på anmälan och överlåtelse av de uppgifter som gäller företag och organisationer till de stamregister som sammanhänger med företags- och organisationsdatasystemet.

## 2 §

*Definitioner*

I denna lag avses med

1) *företags- och organisationsnummer* en identifikation som skall ges varje registreringsskyldig och som individualiserar denne och består av ordningsnummer och kontrollnummer,

2) *organisation* privat- och offentligjuridiska personer som nämns i 3 § 1 mom.,

3) *företag* en organisation som bedriver näringsverksamhet samt en fysisk persons näringsverksamhet samt andra i 3 § 1 mom. nämnda enheter som skall registreras,

4) *registreringsskyldig* företag och organisationer samt enheter som nämns i 3 § 2 mom. och som skall registreras,

5) *företags- och organisationsdatasystemet* ett enhetligt datasystem som skall upprätthållas med hjälp av automatisk databehandling och som bildas av de registreringsskyldigas identifikations- och basuppgifter vilka lagras för de myndigheters bruk vilka upprätthåller systemet och av det register som innehåller dessa uppgifter samt av nödvändiga förbindelser med de system som upprätthåller uppgifter och med de allmänna datanäten,

6) *registret över företags- och organisationsnummer* ett register som innehåller de uppgifter om vilka i denna lag bestäms att de skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet och som är avsett för allmänt bruk, samt med

7) *stamregister* handels- och stiftelseregister som förs av Patent- och registerstyrelsen samt arbetsgivarregistret, förskottsuppbördsregistret och registret över mervärdesskatteskyldiga som förs av skatteförvaltningen, vilka samtliga anknyter till företags- och organisationsdatasystemet.

## 3 §

*Enheter som skall registreras i företags- och organisationsdatasystemet*

I företags- och organisationsdatasystemet registreras följande företag och organisationer som skall registreras i ett eller flera av stamregistren i fråga:

1) fysiska personer eller dödsbon som bedriver näringsverksamhet,

2) öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag, föreningar, stiftelser och andra privaträttsliga juridiska personer,

3) staten och statliga inrättningar, kommuner, samkommuner, församlingar och andra religionssamfund samt andra offentligjuridiska juridiska personer,

4) europeiska ekonomiska intressegrupperingar,

5) utländska organisationers eller stiftelsers filialer i Finland,

6) utländska näringsidkare som i enlighet med mervärdesskattelagen (1501/1993) skall föras in i registret över mervärdesskattskyldiga,

7) närings- eller beskattningssammanslutningar som avses i inkomstskattelagen (1535/1992), samt

8) samfällda förmåner som avses i inkomstskattelagen.

Det som i denna lag föreskrivs om registrering av ett företag och en organisation i företags- och organisationsdatasystemet tillämpas också på andra än i 1 mom. avsedda:

1) arbetsgivare som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som skall föras in i arbetsgivarregistret,

2) fysiska personer som avses i lagen om förskottsuppbörd och som skall föras in i förskottsuppbördsregistret,

3) mervärdesskattskyldiga som avses i mervärdesskattelagen och sökande som önskar bli mervärdesskattskyldiga på det sätt som avses i lagen i fråga samt

4) betalningsskyldiga i fråga om skatt på en försäkringspremie som avses i lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966).

#### 4 §

##### *Uppgifter som skall lagras i företags- och organisationsdatasystemet*

I företags- och organisationsdatasystemet lagras förutom företags- och organisationsnumret följande identifikationsuppgifter om de registreringsskyldiga utgående från anmälan:

1) uppgifter om under vilket eller vilka namn verksamheten bedrivs,

2) hemorten eller den kommun från vilken verksamheten leds,

3) namn och personbeteckning när det är fråga om en fysisk person eller, om personen i fråga inte kan ges personnummer, hans eller hennes födelsetid och i anslutning till den systemets interna specificerande beteckning,

4) post- och besöksadress samt annan kontaktinformation som den registreringsskyldige eventuellt har lämnat,

I företags- och organisationsdatasystemet lagras i tillämpliga delar också basuppgifter om

1) de anteckningar som görs i skatteförvaltningens register och som gäller de registreringsskyldigas verksamhetsområde eller verksamhetens art samt språk,

2) i vilken juridisk form verksamheten bedrivs,

3) införande i registret över mervärdesskattskyldiga och grunden för detta,

4) skyldigheten att betala skatt på försäkringspremie,

5) införande i förskottsuppbördsregistret,

6) införande i arbetsgivarregistret,

7) införande av ett företag eller en organisation som annan enhet för beskattningen än en sådan som avses i punkterna 3—6,

8) anmälan till och införande i handelsregistret,

9) anmälan till och införande i stiftelseregistret,

10) upplösning av ett företag eller en organisation, avbrott i och nedläggning av verksamheten samt en fysisk persons nedläggning av sin näringsverksamhet samt

11) ett företags eller en organisations juridiska handlingsförmåga i övrigt.

#### 5 §

##### *Uppgifter som skall föras in i registret över företags- och organisationsnummer*

I registret över företags- och organisationsnummer förs de uppgifter in som räknas upp i 4 §, med undantag av följande uppgifter som endast registreras för beskattningens behov:

1) en fysisk persons personbeteckning, personens namn i det fall att han eller hon använder en registrerad firma i sin verksamhet, och en adress som är avsedd för annat än allmänt bruk,

2) identifikations- och basuppgifter om en fysisk person och ett dödsbo som bedriver annan verksamhet än näringsverksamhet, med undantag av de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. 2—7 och 10 punkten samt,

3) beskattningssammanslutningens identifikations- och basuppgifter, med undantag av de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. 2—7 och 10 punkten.

I fråga om företag och sammanslutningar samt andra registreringsskyldiga vars verksamhet anses ha upphört helt stryks kontaktinformationen ur företags- och organisationsregistret ett år efter det att verksamheten upphörde.

## 6 §

### *Beständigheten hos en fysisk persons företags- och organisationsnummer*

En fysisk person får för sina verksamheter som avses i 3 § ett företags- och organisationsnummer som är bestående. En fysisk persons företags- och organisationsnummer förblir oförändrat också när näringsverksamheten senare, efter att ha varit nedlagd, återupptas antingen inom samma eller inom ett nytt verksamhetsområde. Ett företags- och organisationsnummer, som en fysisk person har fått, kan inte överlåtas till en annan person, och det kan inte överföras till en annan företagsform som uppkommer vid ändring av verksamhetsformen.

Om det oskiftade dödsboet efter en fysisk person fortsätter med personens näringsverksamhet, används den avlidnes företags- och organisationsnummer i verksamheten till utgången av det tredje året efter dödsåret. Efter detta anses det att näringsverksamheten i beskattningshänseende utövas av en sammanslutning som ges ett eget företags- och organisationsnummer.

En fysisk persons konkursbo ges ett eget företags- och organisationsnummer.

## 7 §

### *Beständigheten hos en juridisk persons företags- och organisationsnummer*

En juridisk persons företags- och organisationsnummer är bestående under hela den tid den juridiska personen är verksam. Numret ändras inte heller, om den juridiska persons form ändras på det sätt som bestäms i lag.

Vid en fusion bibehålls den övertagande juridiska personens företags- och organisationsnummer. Företags- och organisationsnumren för de överlåtande juridiska personerna upphör att gälla. Vid en fusion där minst två juridiska personer fusioneras genom att de tillsammans grundar en övertagande juridisk person får den nya juridiska person som uppstår ett nytt företags- och organisationsnummer.

Vid delning där alla tillgångar och skulder i den juridiska person som delas övergår till två eller flera övertagande juridiska personer, får var och en av de nya juridiska personerna ett nytt företags- och organisationsnummer. Om delningen genomförs så att endast en del av tillgångarna och skulderna i den ursprungliga juridiska personen övergår till en eller flera övertagande juridiska personer, bibehålls den ursprungliga juridiska personens företags- och organisationsnummer, och den eller de juridiska personer som grundas får var och en ett nytt företags- och organisationsnummer.

Om ett öppet bolag eller ett kommanditbolag anses vara nedlagt, ges den fysiska person som fortgår med verksamheten ett eget företags- och organisationsnummer, på vilket tillämpas bestämmelsen om beständigheten hos en fysisk persons företags- och organisationsnummer i 6 § i denna lag.

Konkursboet efter en juridisk person får ett eget företags- och organisationsnummer.

## 8 §

### *Beständigheten hos övriga registreringskyldigas nummer*

Företags- och organisationsnumret för en annan registreringskyldig än en som avses i 6 och 7 §, såsom en beskattningssammanslutning och ett partrederi som avses i inkomstskattelagen, övergår på en ny enhet vid en sådan i 24 § inkomstskattelagen avsedd ändring av verksamhetsformen, vid vilken tillgångarna och skulderna från den tidigare verksamheten överförs till den som fortsätter med verksamheten till samma värden.

## 9 §

*Givande av företags- och organisationsnummer*

En registreringsskyldig ges ett företags- och organisationsnummer utgående från en etableringsanmälan som denne har gjort och som avses i 10 §. Numret ges av antingen Patent- och registerstyrelsen eller skatteverket. Numret förs in i registret av den myndighet som har beslutat ge det. Numret kan också ges på initiativ av myndigheten, om detta är nödvändigt för att myndigheten skall kunna sköta sin lagstadgade uppgift.

## 10 §

*Etableringsanmälan*

Grundande av ett registreringsskyldigt företag eller en registreringsskyldig sammanlutning eller inledande av näringsverksamhet skall anmälas på en blankett för etableringsanmälan som har fastställts för detta syfte. Anmälan kan tillställas Patent- och registerstyrelsen, magistraten, arbetskrafts- och näringscentralen eller skatteverket.

I etableringsanmälan skall följande uppgifter och handlingar lämnas:

1) i blankettens grunddel de uppgifter som skall föras in i företags- och organisationsdatasystemet och om vilka bestäms i 4 § 1 mom., uppgift om vilka register anmälan gäller samt kontaktinformation om ombudet eller någon annan kontaktperson,

2) i skattemyndigheternas del av blanketten de uppgifter som behövs för att den som gör anmälan skall kunna registreras som mervärdesskattskyldig, försäkringspremieskattskyldig eller arbetsgivare som regelbundet betalar lön samt uppgifter för att den som gör anmälan skall kunna införas i förskottsuppbörsregistret och förskottet skall kunna fastställas,

3) i Patent- och registerstyrelsens del av blanketten sådana uppgifter för dem som skall registreras i handels- och stiftelseregistret vilka inte har anmälts i grunddelen samt bilagor enligt verksamhetsform.

Fysiska personer som avses i 3 § 2 mom. 1—3 punkten och som inte enligt bestäm-

melserna i lagen om förskottsuppbörd eller mervärdesskattelagen är skyldiga att anmäla sig för registrering i skatteförvaltningens arbetsgivar- eller förskottsuppbörsregister eller register över mervärdesskattskyldiga samt fysiska personer som avses i 4 punkten i nämnda moment kan ge sina uppgifter separat på en för detta syfte fastställd blankett.

## 11 §

*Anmälan om ändring och nedläggning*

När en omständighet som har lagrats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med 4 § 1 mom. ändras skall detta utan dröjsmål anmälas på en för ändamålet fastställd blankett. Anmälan skall också göras när de uppgifter som avses i 4 § 2 mom. 2—10 punkten eller grunderna för dem ändras. Anmälan skall dessutom göras vid sådan förändring av förhållandena som enligt gällande bestämmelser skall anmälas till stamregistret.

Vid ingivande av anmälan iakttas vad som i 10 § 1 mom. bestäms om ingivande av etableringsanmälan.

## 12 §

*Avbrott i verksamheten*

Om en registreringsskyldig inte har inlett sin näringsverksamhet eller den inledda verksamheten har avbrutits antingen för en viss tid eller tills vidare, skall om detta görs anmälan med iakttagande av vad som i 10 och 11 § bestäms om etablerings- och ändringsanmälan. Om verksamheten avbryts tills vidare, lagras i företags- och organisationsdatasystemet en uppgift om att näringsidkaren avförts ur förskottsuppbörsregistret, arbetsgivarregistret och registret över mervärdesskattskyldiga. När verksamheten inleds på nytt skall detta utan dröjsmål anmälas med en ändringsanmälan.

## 13 §

*Myndigheternas anteckningar*

Beträffande en sådan ändring av en uppgift som ingår i företags- och organisationsdata-

systemet vilken registrerats i vederbörande stamregister utan någon särskild anmälan utgående från meddelande från domstol eller myndighet, eller vilken den som upprätthåller stamregistret annars med stöd av bestämmelserna om registret i fråga har rätt att göra på tjänstens vägnar, görs också motsvarande ändring i företags- och organisationsdatasystemet på tjänstens vägnar.

#### 14 §

##### *Ansaret för att anmälningarna görs*

Ansvariga för att en anmälan till registret görs är

- 1) en enskild näringsidkare,
- 2) för ett öppet bolag bolagsmännen,
- 3) för ett kommanditbolag de personligen ansvariga bolagsmännen,
- 4) för ett partrederi redarna,
- 5) för ett aktiebolag, andelslag, en sparbank, hypoteksförening, försäkringsförening, bostadsrättsförening och stiftelse styrelsens ordinarie medlemmar,
- 6) för statens affärsverk styrelsens ordinarie medlemmar,
- 7) för en ideell förening styrelsens ordförande,
- 8) för en utländsk näringsidkares filial den person som valts att teckna dess firma eller valts till företrädare,
- 9) för en europeisk ekonomisk intressegruppering dess företagsledare samt
- 10) de deklarationsskyldiga som nämns i 9 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) eller delägarna i en sammanlutning som avses i 13 § mervärdesskattelagen för övriga registreringsskyldiga som skall föras in i skatteförvaltningens register.

I aktiebolag, sparbank, försäkringsförening och statens affärsverk är också verkställande direktören ansvarig för att ändringsanmälan görs, i ett andelslag den handhavare av förvaltningen som avses i 80 § lagen om andelslag (247/1954) samt i bolag på vilka lagen om bostadsaktiebolag (809/1991) tillämpas och i bostadsrättsföreningar dessutom disponenten. Om en enskild näringsidkare eller en bolagsman i ett öppet bolag eller en ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag dör, är också en delägare i hans eller hennes dödsbo,

dock inte en sådan delägare som avses i 21 kap. 18 § ärvdabalken (40/1965), ansvarig för att anmälan görs.

Etablerings-, ändrings- eller nedläggningsanmälan skall undertecknas av en person som är ansvarig för att den görs eller av en person som har fått fullmakt av denne.

#### 15 §

##### *Uppgifter som skall nämnas i brev och blanketter*

En sådan registreringsskyldig som har registrerats i företags- och organisationsdatasystemet och som också har registrerats i handelsregistret, registret över mervärdesskattskyldiga, förskottsuppbörsregistret eller arbetsgivarregistret skall i sina brev och blanketter nämna företags- och organisationsnummer. I en utländsk näringsidkares filials brev och blanketter skall dessutom nämnas näringsidkarens firma, juridiska form, hemort, det register som näringsidkaren är införd i i sitt hemland, och registernumret i detta register samt eventuell likvidation.

I ett konkursbos brev och blanketter skall också nämnas konkursgäldenärens företags- och organisationsnummer.

Den skyldighet att ange företags- och organisationsnummer om vilken bestäms i 1 och 2 mom. gäller inte brev och blanketter som sammanhänger med en fysisk persons privat-hushåll.

#### 16 §

##### *Utlämnande av uppgifter ur registret över företags- och organisationsnummer*

Var och en har rätt att få uppgifter, utdrag och intyg över anteckningarna i registret över företags- och organisationsnummer. Utan hinder av 16 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan uppgifter ur registret över företags- och organisationsnummer överlätas i elektronisk form.

Uppgifter ur registret över företags- och organisationsnummer fås gratis via allmänna datanät. I övrigt iaktas i fråga om de avgifter som skall ta ut det som bestäms särskilt i la-



gen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

### 17 §

#### *De registerförande myndigheternas ansvar för registreringarna*

Rättsverkningarna av de uppgifter som lagras i företags- och organisationsdatasystemet bestäms enligt bestämmelserna om stamregistren. För riktigheten av de anteckningar som görs i registret över företags- och organisationsnumren ansvarar Patent- och registerstyrelsen i fråga om de uppgifter om vilka föreskrivs att de skall föras in i dess stamregister och Skattestyrelsen i fråga om övriga uppgifter som skall föras in i registret över företags- och organisationsnummer.

### 18 §

#### *Sökande av ändring och rättelse*

Vid sökande av ändring och vid rättelse iaktas vad som har bestämts om detta beträffande stamregistret i fråga eller annars särskilt.

### 19 §

#### *Straffbestämmelser*

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar att göra en anmälan som avses i 10 § 1 mom. eller 11 § eller låter bli att anmäla att en avbruten verksamhet som avses i 12 § återupptas, skall, om inte gärningen är ringa eller om inte för den har bestämts om ett strängare straff i en annan lag *för försummande av företags- och organisationsdata-anmälan* dömas till böter.

Den som uppsåtligt låter bli att iaktta vad som i 15 § bestäms om de uppgifter som skall nämnas i brev och blanketter, skall dömas till böter *för försummande av användning av företags- och organisationsnummer*.

### 20 §

#### *Närmare bestämmelser*

Närmare bestämmelser om företags- och organisationsnumrets tekniska form, om hur uppgifter om företag och sammanslutningar som har upphört med sin verksamhet skall behandlas i registret över företags- och organisationsnummer samt om upprätthållandet av företags- och organisationsdatasystemet och om fördelningen av kostnaderna för detta mellan myndigheterna och även om annan verkställighet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

### 21 §

#### *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 2001.

Genom denna lag upphävs förordningen den 22 mars 1991 om affärs- och samfundssignum (598/1991).

Det som annanstans i lagstiftningen bestäms om affärs- och samfundssignum samt om handels- eller stiftelseregisternummer tillämpas sedan denna lag har trätt i kraft på företags- och organisationsnummer.

### 22 §

#### *Övergångsbestämmelser*

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Bestämmelsen i 19 § 2 mom. om påföljder vid försummelse som gäller de uppgifter som skall nämnas i brev och blanketter tillämpas inte under ett år från det lagen träder i kraft på sådana registreringsskyldiga som inte har varit skyldiga att använda motsvarande signum när lagen trädde i kraft. Som den benämning som motsvarar företags- och organisationsnummer kan i redan existerande brevblanketter och andra blanketter användas affärs- och samfundssignum eller förkortningen av det under tre år från den tidpunkt då lagen trädde i kraft.

I fråga om sådana företag och organisationer vilkas verksamhet har konstaterats ha

upphört helt före år 1999 hålls endast namn-  
uppgifter, företags- och organisationsnum-  
mer och uppgiften om att verksamheten har

upphört allmänt tillgängliga i registret över  
företags- och organisationsnummer.

## 2.

## Lag

## om ändring av handelsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/1979) 17 b och 20 §, dessa lagrum sådana de lyder, 17 § i lag 1716/1995 och 20 § i lag 1122/1993,

ändras 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. 3 punkten, 14 § 1 mom., 15 och 16 §, 18 § 1 mom., 21 § 1 och 2 mom. samt 25, 27, 30 och 31 §,

av dessa lagrum 1 § 2 mom., 16 § och 21 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1122/1993, 3 § 1 mom. 3 punkten och 25 § sådana de lyder i lag 1300/1994, 15 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1122/1993 och 1300/1994 samt i lag 1075/1994, 27 § sådan den lyder i lagarna 232/1990 och 147/1997, 30 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1716/1995 och 31 § sådan den lyder i nämnda lag 229/1993 samt

fogas till 2 § ett nytt 2 mom. och till 21 a §, sådan den lyder i nämnda lag 1122/1993, ett nytt 2 mom. som följer:

## 1 §

Handelsregistret förs av Patent- och registerstyrelsen, som i denna lag kallas registermyndigheten. I handelsregisterärenden är magistraterna och arbetskrafts- och näringscentralerna lokala myndigheter i enlighet med vad som bestäms i denna lag och annars särskilt.

ras till registermyndigheten (*ändringsanmälan*) på det sätt som bestäms i 11 § företags- och organisationsdatalagen.

## 2 §

Grundanmälan görs på en blankett för etableringsanmälan som har fastställts för detta ändamål på det sätt som bestäms i 10 § företags- och organisationsdatalagen ( /200 ).

## 15 §

Bestämmelser om de personer som är ansvariga för att anmälan till registret görs och för att den undertecknas finns i 14 § företags- och organisationsdatalagen.

## 16 §

Den som har avgått från sin i handelsregistret antecknade post eller vars i registret antecknade uppdrag har upphört får själv göra anmälan om detta.

## 3 §

Grundanmälan skall göras av:

3) en fysisk person som idkar näring (*enskild näringsidkare*), dock inte den som idkar gårdsbruk eller fiske,

## 18 §

Om nedläggning av näringsverksamhet skall ofördröjligen göras anmälan till registermyndigheten för anteckning i registret. Anmälan görs på en för detta ändamål fastställd blankett på det sätt som bestäms i 11 § företags- och organisationsdatalagen.

## 14 §

Sker det en förändring i något förhållande om vilket anteckning gjorts i handelsregistret, skall anmälan om detta utan dröjsmål gö-

## 21 §

Är anmälan bristfällig eller konstaterar registermyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan ges

en skälig tid att avlägsna den brist som finns i handlingen, ge en förklaring och lägga fram utredning samt samtidigt meddelas att om tidsfristen inte följs, kan anmälan anses ha förfallit.

När anmälan görs skall föreskriven avgift betalas.

-----

#### 21 a §

-----

Patent- och registerstyrelsen har rätt att uppdatera företagens kontaktinformation med uppgifter ur företags- och organisationsdatasystemet.

#### 25 §

En anteckning som förs in i handelsregistret eller stryks ur det skall på åtgärd av registermyndigheten på ett allmänt tillgängligt sätt kungöras antingen i sin helhet eller som utdrag ur eller hänvisningar till en handling som har fogats till akten i ärendet eller förts in i registret, på det sätt som bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

#### 27 §

Om inlämnande av anmälan till handelsregistret bestäms i 10 och 11 § företags- och organisationsdatalagen. När anmälan har lämnats till den myndighet som avses i 10 § 1 mom. företags- och organisationsdatalagen anses näringsidkarens anmälningsskyldighet enligt denna eller någon annan lag ha blivit fullgjord.

Ansökningar och meddelanden till handelsregistret skall ges direkt till registermyndigheten.

#### 30 §

Om straff för försummad handelsregisteranmälan bestäms i 19 § 1 mom. företags- och organisationsdatalagen.

#### 31 §

Närmare bestämmelser om den utredning som skall fogas till anmälan, om registret och förandet av det, om utfärdande av registerutdrag och kopior samt övriga bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 2001.

När flera näringsverksamheter har införts i registret för en enskild näringsidkare, en ideell förening eller stiftelse, slås de på tjänstens vägnar samman till en enhet, som ges näringsidkarens, föreningens eller stiftelsens företags- och organisationsnummer.

Innan sammanslagningen görs skall registermyndigheten genom ett brev till näringsidkaren eller på ett annat lämpligt sätt förfråga sig om hur sammanslagningen görs. Om näringsidkaren inte har meddelat något annat, kommer senare näringsverksamheter att slås samman med den näringsverksamhet som har det tidigaste registreringsdatumet. Enheternas verksamhetsområden sammanslås och firmorna för de näringsverksamheter som sammanslås överförs som bifirmor på den nya enheten.

I fråga om personer som har förts in i handelsregistret före år 1994 skall de personuppgifter som avses i 3 a § anmälas senast den 31 december 2001. Enskilda näringsidkare som inte har anmält de personuppgifter som avses i 3 a § till registret senast nämnda datum, kan strykas ur handelsregistret med iakttagande i tillämpliga delar av vad som bestäms i 24 §.

## 3.

## Lag

## om ändring av 11 och 12 § företagsinteckningslagen

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i företagsinteckningslagen av den 24 augusti 1984 (634/1984) 11 § 1 mom. och 12 § 2 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag 240/1991, som följer:

## 11 §

*Förändringar som gäller näringsidkare*

En ändring av en näringsidkares samfundsform inverkar inte på företagsinteckningens giltighet eller på den förmånsrätt inteckningen medför, om ändringen antecknas i handelsregistret med en ändringsanmälan enligt 11 § företags- och organisationsdatalagen ( /200 ). Detsamma gäller överlåtelse av en enskild näringsidkares näringsverksamhet och all egendom som ingår i den till en annan näringsidkare, ett öppet bolag eller kommanditbolag, om ingen företagsinteckning har fastställts i förvärvarens egendom och förvärvaren meddelar registermyndigheten att han eller hon kommer att fortgå med överlåtarens näringsverksamhet. Anmälan om detta skall göras inom tre månader från överlåtelser.

## 12 §

*Arvsskifte och avvittring av näringsidkares egendom*

Om skifte eller avvittring av egendom förrättas i ett dödsbo i syfte att avsluta näringsverksamheten, förblir inteckningen i kraft. Inteckningshavaren skall dock för att bevara sin rätt iakttä 9 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 2001.

På överföringen av en inteckning som grundar sig på en ändringsanmälan som gjorts i enlighet med bestämmelserna i den 11 och 12 § som gällde när denna lag trädde i kraft samt på inteckningens giltighet och förmånsrätt tillämpas de bestämmelser som gällde tidigare.

När en enskild näringsidkares, ideell förenings eller stiftelses näringsverksamheter slås samman med stöd av övergångsbestämmelsen i lagen om ändring av handelsregisterlagen ( /200 ) överförs företagsinteckningarna på tjänstens vägnar på den nya enheten. Om det finns giltiga företagsinteckningar i flera än en av de enheter som skall slås samman, får i registret inte göras anteckning om sammanslagningen innan inteckningshavarna har kommit överens om och gjort anmälan om inteckningarnas förmånsrätt eller inteckningarna har dödats.

## 4.

**Lag****om ändring av 2 och 12 § firmalagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i firmalagen av den 2 februari 1979 (128/1979) 2 § 2 mom. och 12 § 1 mom., av dessa lagrum 12 § 1 mom. sådant det lyder i lag 233/1990, samt

*fogas* till 12 §, sådan den lyder i nämnda lag 233/1990 och i lag 148/1977, ett nytt 3 mom. som följer:

---

2 §

En firma får införas i handelsregistret, om den stämmer överens med denna lag och tydligt skiljer sig från de firmor som redan finns i registret. Innan en firma registreras kan registermyndigheten på ansökan av en näringsidkare ge förhandsbesked om huruvida firman är sådan att den under de förutsättningar som anförts i ansökan kan föras in i registret.

---

## 12 §

Ensamrätt till firma på grundval av registrering gäller från den dag då anmälan kom till den myndighet som nämns i 10 § företags- och organisationsdatalagen ( /200 ).

---

Om en näringsidkare hos registermyndigheten har ansökt om ett förhandsbesked om förutsättningarna för att en firma skall kunna registreras, gäller ensamrätten till firman från den dag då ansökan har lämnats in till registermyndigheten. Ensamrätt uppkommer inte, om registermyndigheten i sitt beslut på ansökan om ett förhandsbesked konstaterar att något förhandsbesked inte kan ges eller om näringsidkaren inte har anmält firman för anteckning i registret inom sex månader från den tidpunkt då ensamrätten började. I registermyndighetens beslut om förhandsbesked får ändring inte sökas genom besvär.

---

Denna lag träder i kraft den 2001.



## 5.

## Lag

## om ändring av lagen om stiftelser

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 5 april 1930 om stiftelser (109/1930) 6 § 1 mom. och det inledande stycket i 2 mom., 10 b §, 22 § 1 mom. och 27 §, av dessa lagrum 6 § 1 mom. och 10 b § sådana de lyder i lag 1172/1994, 22 § 1 mom. sådant det lyder i lag 349/1987 samt 27 § sådant det lyder i nämnda lagar 349/1987 och 1172/1994 samt

fogas till lagen en ny 22 a § som följer:

## 6 §

Stiftelseregistret är gemensamt för hela landet och det förs av Patent- och registerstyrelsen. I fråga om de anmälningar som skall göras till stiftelseregistret iakttas det som bestäms i 10 och 11 § företags- och organisationsdatalagen ( /200 ). Om de personer som är ansvariga för att anmälan görs till registret och för undertecknandet av den bestäms i 14 § företags- och organisationsdatalagen.

En stiftelse skall anmälas till stiftelseregistret inom sex månader efter det tillståndet att grunda den beviljades. Anmälan skall innehålla

mälan om detta göras till Patent- och registerstyrelsen.

## 22 §

Skär ombyte av styrelsens medlemmar eller av namntecknarna eller ändras stiftelsens postadress, skall anmälan om detta göras för anteckning i stiftelseregistret.

## 22 a §

Patent- och registerstyrelsen har rätt att uppdatera stiftelsernas kontaktinformation med uppgifter ur företags- och organisationsdatasystemet.

## 10 b §

Har stiftelsen ett i 10 a § nämnt organ som varken tillsätts eller övervakas av något annat av stiftelsens organ och som i stadgarna har givits rätt att ensamt besluta i bestämda frågor, såsom rätt att utse styrelse och utöva ledning och tillsyn över styrelsen eller rätt att besluta om verksamheten vid en anstalt som stiftelsen upprätthåller, gäller om ett sådant organ samt dess medlemmar och suppleanter på motsvarande sätt vad som i 6 § 2 mom. 1 punkten, 9 § 2 och 3 mom. samt 14 § bestäms om styrelsen och dess medlemmar. När en medlem eller suppleant i ett organ som avses i denna paragraf byts ut, skall an-

## 27 §

Den som omhänderhar ett dödsbo och som uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåter att inom föreskriven tid göra anmälan som avses i 3 a § 1 mom., skall dömas till böter, om inte gärningen är ringa eller om inte strängare straff för gärningen stadgas i annan lag.

Om straff för försummad anmälan enligt 22 § bestäms i 19 § 1 mom. företags- och organisationsdatalagen, om inte försummelsen skall betraktas som tjänstefel.

Denna lag träder i kraft den 2001.

## 6.

## Lag

### om ändring av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen den 30 december 1999 om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) 9 § samt  
*ändras* 8 § som följer:

#### 8 §

#### *Offentliga uppgifter i företags- och organisationsdatasystemet*

De identifikations- och basuppgifter om företag och sammanslutningar som skatteförvaltningen upprätthåller och som har lagrats i det företags- och organisationsdatasystem som avses i företags- och organisationsdatalagen ( /200 ) blir offentliga när de förs in i det register över företags- och organisationsnummer som avses i nämnda lag.

Skatteförvaltningen kan lämna ut en uppgift om, ifall en prestationsmottagare som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) har förts in i det förskottsuppbördsregister som avses i nämnda lag samt en uppgift om hur länge denna anteckning är giltig ävensom en uppgift om ifall personen,

sammanslutningen eller organisationen har antecknats i det register över mervärdesskatteskylldiga som avses i mervärdesskattelagen (1501/1993) samt en uppgift om grunden för mervärdesskatteskylldigheten och registreringens giltighetstid på en begäran som gäller en individualiserad registrerad också om denna uppgift inte har antecknats i det register över företags- och organisationsnummer som avses i företags- och organisationsdatalagen.

Om en registrerad under giltighetstiden för ett registerutdrag har avförts ur förskottsuppbördsregistret, kan skatteförvaltningen också på eget initiativ underrätta den som utbetalar ersättning för arbete eller bruksavgifter om att så har skett.

Denna lag träder i kraft den 2001.

## 7.

## Lag

## om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 161 §, 166 § och 218 § 3 mom., av dessa lagrum 161 § sådan den lyder i lagarna 1486/1994 och 1123/1996 samt 218 § 3 mom. sådant det lyder i lag 940/1999 samt

fogas till 218 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 940/1999, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

## 161 §

Den som börjar bedriva skattepliktig verksamhet enligt 1 § skall innan verksamheten inleds göra en sådan etableringsanmälan som avses i företags- och organisationsdatalagen ( /200 ).

Om de uppgifter som har getts med etableringsanmälan har förändrats samt om den skattepliktiga verksamheten har upphört skall en sådan ändrings- eller nedläggningsanmälan som avses i företags- och organisationsdatalagen göras utan dröjsmål.

Det som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas inte på de skattskyldiga som avses i 147 § 2 mom.

## 166 §

Bestämmelser om de personer som är ansvariga för att anmälningsskyldigheten enligt 161 § uppfylls finns i företags- och organisationsdatalagen.

Ansvarig för att en annan anmälningsskyldighet än den som avses i 161 § uppfylls är samfundets styrelse eller förvaltning. För ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett partrederi och en sammanslutning skall deklARATIONSSKYLDIGHETEN fullgöras av en delägare som enligt 188 § 2 mom. ansvarar för skatten.

Anmälningsskyldig i fråga om andra än sådana anmälningar som avses i 161 § är för en omyndig förmyndaren, för en frånvarande en för honom förordnad god man och för ett dödsbo den som har hand om boet eller, om boet är skiftat, den som hade hand om boet vid tiden för skiftet.

För att den anmälningsskyldighet som avses i 1 och 2 mom. uppfylls i fråga om en utlänning svarar också dennes representant i Finland.

## 218 §

Den som underlåter att behörigen fullgöra sin skyldighet enligt 209 c § eller trots uppmaning av myndighet sin skyldighet enligt 162, 162 b eller 165 §, 166 § 1 mom., 168 § 2 mom., 169 § 1 mom., 170 § 1 mom., 170 a, 209 eller 209 a § skall för *mervärdesskatteförseelse* dömas till böter.

Om försummelse av en anmälan som avses i 161 § i denna lag bestäms i företags- och organisationsdatalagen.

Denna lag träder i kraft den 2001.

## 8.

**Lag****om ändring av lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut  
 ändras i lagen den 20 december 1996 om förskottsuppbörd (1118/1996) 28 §, 31 § 2 mom.  
 och 55 § 2 mom. samt  
 fogas till 55 § ett nytt 4 mom. som följer:

## 28 §

*Lämnande av uppgifter för registreringen*

Den som är införd i förskottsuppbördsregistret och den som ansöker om registrering skall lämna de uppgifter som behövs för registerföringen. Anmälan skall göras på en blankett som har fastställts för detta ändamål på det sätt som bestäms i företags- och organisationsdatalagen ( /200 ).

## 31 §

*Arbetsgivarregister och anmälningar för registrering*

En arbetsgivare som regelbundet betalar lön skall innan lönebetalningen inleds göra en anmälan. Ändringar i uppgifterna skall också anmälas utan dröjsmål. Bestämmelser

om etableringsanmälan samt om ändrings- och nedlägningsanmälan finns i företags- och organisationsdatalagen.

## 55 §

*Skatteförseelse och förskottsuppbördsförseelse*

Den som trots myndighetens uppmaning underlåter att på behörigt sätt fullgöra de skyldigheter om vilka bestäms i 32-37 § skall för *förskottsuppbördsförseelse* dömas till böter.

Bestämmelser om försummande av en sådan anmälan som avses i 31 § i denna lag finns i företags- och organisationsdatalagen.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Helsingfors den 17 november 2000

**Republikens President**

**TARJA HALONEN**

Handels- och industriminister *Sinikka Mönkäre*

## 2.

## Lag

## om ändring av handelsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut

*upphävs* i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/1979) 17 b och 20 §, dessa lagrum sådana de lyder, 17 § i lag 1716/1995 och 20 § i lag 1122/1993,

*ändras* 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. 3 punkten, 14 § 1 mom., 15 och 16 §, 18 § 1 mom., 21 § 1 och 2 mom. samt 25, 27, 30 och 31 §,

av dessa lagrum 1 § 2 mom., 16 § och 21 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1122/1993, 3 § 1 mom. 3 punkten och 25 § sådana de lyder i lag 1300/1994, 15 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 1122/1993 och 1300/1994 samt i lag 1075/1994, 27 § sådan den lyder i lagarna 232/1990 och 147/1997, 30 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1716/1995 och 31 § sådan den lyder i nämnda lag 229/1993 samt

*fogas* till 2 § ett nytt 2 mom. och till 21 a §, sådan den lyder i nämnda lag 1122/1993, ett nytt 2 mom. som följer:

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

## 1 §

Handelsregistret förs av patent- och registerstyrelsen, som i denna lag kallas registermyndigheten. Registerbyråerna i häradena är lokala myndigheter för handelsregisterärenden. Registermyndigheten tillställer de lokala myndigheterna kopior ur handelsregistret och av därtill hörande handlingar.

Handelsregistret förs av Patent- och registerstyrelsen, som i denna lag kallas registermyndigheten. *I handelsregisterärenden är magistraterna och Arbetskrafts- och näringscentralerna lokala myndigheter i enlighet med vad som bestäms i denna lag och annars särskilt.*

## 2 §

*Grundanmälan görs på en blankett för etableringsanmälan som har fastställts för detta ändamål på det sätt som bestäms i 10 § företags- och organisationsdatalagen (1200).*

## 3 §

Grundanmälan skall göras av:

3) en fysisk person som *har förvärvat tillstånd att idka i 3 § lagen angående rättighet att idka näring nämnd näring eller som för*

3) en fysisk person som *idkar näring (enskild näringsidkare)*, dock inte den som idkar gårdsbruk eller fiske,

## Gällande lydelse

## Föreslagen lydelse

idkande av näring har ett fast driftställe eller som i sin tjänst har någon annan än make eller omyndig efterkommande i rätt nedstigande led (enskild näringsidkare); dock inte den som idkar gårdsbruk eller fiske;

---

## 14 §

Sker ändring i något förhållande, varom anteckning gjorts i handelsregistret, skall härom utan dröjsmål göras anmälan till registermyndigheten (ändringsanmälan).

---

## 15 §

Ansvariga för avgivande av registeranmälan är:

- 1) enskild näringsidkare;
- 2) för öppet bolag bolagsmännen;
- 3) för kommanditibolag de personligen ansvariga bolagsmännen;
- 4) för aktiebolag, andelslag, sparbank, hypoteksförening, försäkringsförening, bostadsrättsförening och stiftelse styrelsens ordinarie medlemmar;
- 4 a) för statens affärsverk styrelsens ordinarie medlemmar;
- 5) för ideell förening styrelsens ordförande;
- 6) för en utländsk näringsidkares filial den person som valts att teckna dess firma eller valts till företrädare; samt
- 7) för en europeisk ekonomisk intressegruppering dess företagsledare.

I ett aktiebolag, en sparbank, en försäkringsförening och ett statligt affärsverk ansvarar även verkställande direktören, samt i ett aktiebolag på vilket lagen om bostadsaktiebolag (809/91) tillämpas och i en bostadsrättsförening dessutom disponenten, för att ändringsanmälan avges. Omfattar en överlåtelse av näringsverksamheten även firman, är den nya innehavaren ansvarig för att anmälan om överlåtelsen avges. Avlider en enskild näringsidkare eller en bolagsman i ett öppet bolag eller en personligen ansvarig bolagsman i ett kommanditibolag, är även delägarna i dödsboet efter honom, dock inte i 21 kap. 18 § ärvdabalken (40/65)

## 14 §

Sker *det en förändring* i något förhållande om vilket anteckning gjorts i handelsregistret, skall anmälan om detta utan dröjsmål göras till registermyndigheten (*ändringsanmälan*) på det sätt som bestäms i 11 § företags- och organisationsdatalagen.

---

## 15 §

Bestämmelser om de personer som är ansvariga för att anmälan till registret görs *och för att den undertecknas finns i 14 § företags- och organisationsdatalagen.*



*nämnda delägare, ansvariga för att anmälan avges.*

## 16 §

*En grundanmälan skall undertecknas av var och en som är ansvarig för att den görs.*

*En ändringsanmälan skall undertecknas av någon som är ansvarig för att den görs. Den som har avgått från sin i handelsregistret antecknade post eller vars i registret antecknade uppdrag har upphört får själv göra anmälan om detta.*

## 17 b §

*I brev och blanketter som en utländsk näringsidkares filial använder skall anges filialens nummer i handelsregistret samt den utländska näringsidkarens firma, rättsliga form, hemort, det register i vilket näringsidkaren är antecknad i sitt hemland och registreringsnumret i detta register samt, i förekommande fall, att näringsidkaren har trätt i likvidation.*

## 18 §

*Om näringsverksamhets upphörande skall ofördröjligen göras anmälan till registermyndigheten för anteckning i registret. Ansvariga för avgivande av anmälan är de i 15 § nämnda personerna, och den skall undertecknas av någon av dem.*

## 20 §

*En firma får införas i handelsregistret, om den stämmer överens med firmalagen och tydligt skiljer sig från de firmor som redan finns i registret.*

## 21 §

*Är anmälan bristfällig eller märker registermyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan uppmanas att inom en bestämd tid, som skall vara minst två månader, ge utlåtande eller vidta behövliga åtgärder vid äventyr att saken förfaller.*

*När anmälan görs skall stadgad avgift betalas. Anmälan anses gjord först då avgiften*

## 16 §

*Den som har avgått från sin i handelsregistret antecknade post eller vars i registret antecknade uppdrag har upphört får själv göra anmälan om detta.*

## 18 §

*Om nedläggning av näringsverksamhet skall ofördröjligen göras anmälan till registermyndigheten för anteckning i registret. Anmälan görs på en för detta ändamål fastställd blankett på det sätt som bestäms i 11 § företags- och organisationsdatalagen.*

## 20 §

*(upphävs)*

## 21 §

*Är anmälan bristfällig eller konstaterar registermyndigheten något annat hinder för registrering, skall den som gjort anmälan ges en skälig tid att avlägsna den brist som finns i handlingen, ge en förklaring och lägga fram utredning samt samtidigt meddelas att om tidsfristen inte följs, kan anmälan anses ha förfallit.*

*När anmälan görs skall föreskriven avgift betalas.*

har betalts.

-----

-----

21 a §

-----

*Patent- och registerstyrelsen har rätt att uppdatera företagens kontaktinformation med uppgifter ur företags- och organisationsdatasystemet.*

25 §

En anteckning som införs i handelsregistret eller stryks ur det skall på åtgärd av registermyndigheten kungöras i *handelsregistertidningen*, antingen i sin helhet eller såsom utdrag ur eller hänvisning till en handling som har fogats till akten i ärendet eller har införts i registret, på det sätt som närmare bestäms i beslut av patent- och registerstyrelsen.

27 §

Anmälan till handelsregistret kan lämnas in till en lokal myndighet för vidarebefordran till registermyndigheten eller lämnas direkt till denna. När anmälan har lämnats till den lokala myndigheten, anses näringsidkarens anmälningsskyldighet enligt denna eller någon annan lag ha blivit fullgjord.

*Annan anmälan eller ansökan till handelsregistret som gäller bostadsaktiebolag än sådan som gäller nedsättning av aktiekapitalet eller fusion kan dock endast lämnas in till registerbyrån på bolagets hemort.*

30 §

Den som försummar sin skyldighet att göra stadgad anmälan eller ny anmälan, då registrering av dylik anmälan avslagits eller registrering hävts, skall för försummad handelsregisteranmälan dömas till böter.

Den som avsiktligt underlåter att iaktta vad 17 b § stadgar om uppgifter som skall anges i de brev och blanketter som en utländsk näringsidkares filial använder skall, om inte gärningen är ringa eller strängare

25 §

En anteckning som förs in i handelsregistret eller stryks ur det skall på åtgärd av registermyndigheten *på ett allmänt tillgängligt sätt* kungöras antingen i sin helhet eller som utdrag ur eller hänvisningar till en handling som har fogats till akten i ärendet eller förts in i registret, på det sätt som bestäms närmare *genom förordning av statsrådet*.

27 §

*Om inlämnande av anmälan till handelsregistret bestäms i 10 och 11 § företags- och organisationsdatalagen. När anmälan har lämnats till den myndighet som avses i 10 § 1 mom. företags- och organisationsdatalagen anses näringsidkarens anmälningsskyldighet enligt denna eller någon annan lag ha blivit fullgjord.*

*Ansökningar och meddelanden till handelsregistret skall ges direkt till registermyndigheten.*

30 §

*Om straff för försummad handelsregisteranmälan bestäms i 19 § 1 mom. företags- och organisationsdatalagen.*

straff stadgas i någon annan lag, för filialförseelse dömas till böter.

## 31 §

Närmare stadganden om den utredning som skall fogas till anmälan, om kungörande av registrering, om registret och förandet av det, om sändande av kopior av registret och därtill hörande handlingar till de lokala myndigheterna samt om utfärdande av registerutdrag och kopior ävensom övriga stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

## 31 §

Närmare bestämmelser om den utredning som skall fogas till anmälan, om registret och förandet av det, om utfärdande av registerutdrag och kopior samt övriga bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

---

Denna lag träder i kraft den 2001.

När flera näringsverksamheter har införts i registret för en enskild näringsidkare, en ideell förening eller stiftelse, slås de på tjänstens vägnar samman till en enhet, som ges näringsidkarens, föreningens eller stiftelsens företags- och organisationsnummer.

Innan sammanslagningen görs skall registermyndigheten genom ett brev till näringsidkaren eller på ett annat lämpligt sätt förfråga sig om hur sammanslagningen görs. Om näringsidkaren inte har meddelat något annat, kommer senare näringsverksamheter att slås samman med den näringsverksamhet som har det tidigaste registreringsdatumet. Enheternas verksamhetsområden sammanslås och firmorna för de näringsverksamheter som sammanslås överförs som bifirmor på den nya enheten.

I fråga om personer som har förts in i handelsregistret före år 1994 skall de personuppgifter som avses i 3 a § anmälas senast den 31 december 2001. Enskilda näringsidkare som inte har anmält de personuppgifter som avses i 3 a § till registret senast nämnda datum, kan strykas ur handelsregistret med iakttagande i tillämpliga delar av vad som bestäms i 24 §.

---

## 3.

**Lag****om ändring av 11 och 12 § företagsinteckningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i företagsinteckningslagen av den 24 augusti 1984 (634/1984) 11 § 1 mom. och 12 § 2 mom., sådana dessa lagrum lyder i lag 240/1991, som följer:

*Gällande lydelse*

## 11 §

*Förändringar som gäller näringsidkare.*

En ändring av en näringsidkares samskapsform eller en sådan ändring av en enskild näringsidkares, ideell förenings eller fonder näringsverksamhet som innebär att verksamheten utövas i form av ett öppet bolag eller kommanditibolag inverkar inte på företagsinteckningens giltighet eller på den förmånsrätt inteckningen medför, om ändringen antecknas i registret med en ändringsanmälan enligt 14 § handelsregisterlagen (129/79). Detsamma gäller företagsinteckningens giltighet och förmånsrätt när en enskild näringsidkare, ideell förening eller fond överlåter sin näringsverksamhet och all till verksamheten hörande egendom till en förvärfvare som efter att ha gjort ändringsanmälan fortsätter överlåtarens näringsverksamhet.

*Föreslagen lydelse*

## 11 §

*Förändringar som gäller näringsidkare*

En ändring av en näringsidkares samskapsform inverkar inte på företagsinteckningens giltighet eller på den förmånsrätt inteckningen medför, om ändringen antecknas i handelsregistret med en ändringsanmälan enligt 11 § företags- och organisationsdatalagen (1200). Detsamma gäller överlåtelse av en enskild näringsidkares näringsverksamhet och all egendom som ingår i den till en annan näringsidkare, ett öppet bolag eller kommanditibolag, om ingen företagsinteckning har fastställts i förvärfvarens egendom och förvärfvaren meddelar registermyndigheten att han eller hon kommer att fortsätta med överlåtarens näringsverksamhet. Anmälan om detta skall göras inom tre månader från överlåtelsen.

## 12 §

*Arvsskifte och avvittring av näringsidkares egendom*

Om företaget och all den egendom som omfattas av företagsinteckningen i samband med arvsskifte efter näringsidkare eller vid avvittring av egendom övergår till någon av delägarna i dödsboet, till en testamentstagare eller till näringsidkarens make för fortsättning av näringsverksamheten, gäller beaktande företagsinteckningens bestånd

Om skifte eller avvittring av egendom förrättas i ett dödsbo i syfte att avsluta näringsverksamheten, förblir inteckningen i kraft. Inteckningshavaren skall dock för att bevara sin rätt iakttä 9 § 3 mom.

11 § 1 mom. Om skifte eller avvittring för-  
rättas i syfte att avsluta näringsverksamhe-  
ten, förblir inteckningen i kraft. Inteck-  
ningshavaren skall dock för att bevara sin  
rätt iakttä 9 § 3 mom.

---

Denna lag träder i kraft den 2001.

På överföringen av en inteckning som grundar sig på en ändringsanmälan som gjorts i enlighet med bestämmelserna i den 11 och 12 § som gällde när denna lag trädde i kraft samt på inteckningens giltighet och förmånsrätt tillämpas de bestämmelser som gällde tidigare.

När en enskild näringsidkares, ideell förenings eller stiftelses näringsverksamheter slås samman med stöd av övergångsbestämmelsen i lagen om ändring av handelsregisterlagen ( 1200 ) överförs företagsinteckningarna på tjänstens vägnar på den nya enheten. Om det finns giltiga företagsinteckningar i flera än en av de enheter som skall slås samman, får i registret inte göras anteckning om sammanslagningen innan inteckningshavarna har kommit överens om och gjort anmälan om inteckningarnas förmånsrätt eller inteckningarna har dödats.

---

4.

## Lag

### om ändring av 2 och 12 § firmalagen

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i firmalagen av den 2 februari 1979 (128/1979) 2 § 2 mom. och 12 § 1 mom., av dessa lagrum 12 § 1 mom. sådant det lyder i lag 233/1990, samt  
*fogas* till 12 §, sådan den lyder i nämnda lag 233/1990 och i lag 148/1977, ett nytt 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

#### 2 §

Om registrering av firma stadgas i handelsregisterlagen (129/79).

*En firma får införas i handelsregistret, om den stämmer överens med denna lag och tydligt skiljer sig från de firmor som redan finns i registret. Innan en firma registreras kan registermyndigheten på ansökan av en näringsidkare ge förhandsbesked om huruvida firman är sådan att den under de förutsättningar som anförts i ansökan kan föras in i registret.*

#### 12 §

Ensamrätt till firma på grundval av registrering gäller från den dag då anmälan kom till registermyndigheten för registrering. Ett bostadsaktiebolags ensamrätt till firma gäller dock från den dag då anmälan kom till registerbyrån på bolagets hemort.

#### 12 §

Ensamrätt till firma på grundval av registrering gäller från den dag då anmälan kom till den myndighet som nämns i 10 § företags- och organisationsdatalagen (1200).

*Om en näringsidkare hos registermyndigheten har ansökt om ett förhandsbesked om förutsättningarna för att en firma skall kunna registreras, gäller ensamrätten till firman från den dag då ansökan har lämnats in till registermyndigheten. Ensamrätt uppkommer inte, om registermyndigheten i sitt beslut på ansökan om ett förhandsbesked konstaterar att något förhandsbesked inte kan ges eller om näringsidkaren inte har anmält firman för anteckning i registret inom sex månader från den tidpunkt då ensamrätten började. I registermyndighetens*

*beslut om förhandsbesked får ändring inte  
sökas genom besvär.*

*Denna lag träder i kraft den \_\_\_\_\_ 2001.*



5.

## Lag

### om ändring av lagen om stiftelser

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i lagen den 5 april 1930 om stiftelser (109/1930) 6 § 1 mom. och det inledande stycket i 2 mom., 10 b §, 22 § 1 mom. och 27 §, av dessa lagrum 6 § 1 mom. och 10 b § sådana de lyder i lag 1172/1994, 22 § 1 mom. sådant det lyder i lag 349/1987 samt 27 § sådant det lyder i nämnda lagar 349/1987 och 1172/1994 samt fogas till lagen en ny 22 a § som följer:

#### Gällande lydelse

##### 6 §

Stiftelseregistret är gemensamt för hela landet och det förs av patent- och registerstyrelsen.

En stiftelse skall anmälas till stiftelseregistret inom sex månader efter det tillståndet att grunda den beviljades. Anmälan skall undertecknas av alla styrelsemedlemmar, och den skall innehålla

##### 10 b §

Har stiftelsen ett i 10 a § nämnt organ som varken tillsätts eller övervakas av något annat av stiftelsens organ och som i stadgarna har givits rätt att ensamt besluta i bestämda frågor, såsom rätt att utse styrelse och utöva ledning och tillsyn över styrelsen eller rätt att besluta om verksamheten vid en anstalt som stiftelsen upprätthåller, gäller om ett sådant organ samt dess medlemmar och suppleanter på motsvarande sätt vad 6 § 2 mom. 1 punkten, 9 § 2 och 3 mom. samt 14 § stadgar om styrelsen och dess medlemmar. När en medlem eller suppleant i ett organ som avses i denna paragraf byts ut, skall anmälan därom göras till patent- och registerstyrelsen. *Anmälan skall underteck-*

#### Föreslagen lydelse

##### 6 §

Stiftelseregistret är gemensamt för hela landet och det förs av Patent- och registerstyrelsen. *I fråga om de anmälningar som skall göras till stiftelseregistret iakttas det som bestäms i 10 och 11 § företags- och organisationsdatalagen ( 1200 ). Om de personer som är ansvariga för att anmälan görs till registret och för undertecknandet av den bestäms i 14 § företags- och organisationsdatalagen.*

En stiftelse skall anmälas till stiftelseregistret inom sex månader efter det tillståndet att grunda den beviljades. Anmälan skall innehålla

##### 10 b §

Har stiftelsen ett i 10 a § nämnt organ som varken tillsätts eller övervakas av något annat av stiftelsens organ och som i stadgarna har givits rätt att ensamt besluta i bestämda frågor, såsom rätt att utse styrelse och utöva ledning och tillsyn över styrelsen eller rätt att besluta om verksamheten vid en anstalt som stiftelsen upprätthåller, gäller om ett sådant organ samt dess medlemmar och suppleanter på motsvarande sätt vad *som i* 6 § 2 mom. 1 punkten, 9 § 2 och 3 mom. samt 14 § *bestäms* om styrelsen och dess medlemmar. När en medlem eller suppleant i ett organ som avses i denna paragraf byts ut, skall anmälan *om detta* göras till Patent- och registerstyrelsen.

nas av någon av styrelsens medlemmar.

#### 22 §

Sker ombyte av styrelsens medlemmar eller av namntecknarna eller ändras stiftelsens postadress, skall anmälan därom göras för anteckning i stiftelseregistret. *En sådan anmälan skall undertecknas av någon av styrelsens medlemmar.*

---

#### 22 §

Sker ombyte av styrelsens medlemmar eller av namntecknarna eller ändras stiftelsens postadress, skall anmälan *om detta* göras för anteckning i stiftelseregistret.

---

#### 22 a §

*Patent- och registerstyrelsen har rätt att uppdatera stiftelsernas kontaktinformation med uppgifter ur företags- och organisationsdatasystemet.*

#### 27 §

Den som omhänderhar ett dödsbo och som underlåter att inom föreskriven tid göra anmälan som avses i 3 a § 1 mom., skall dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i annan lag.

Samma straff skall ådömas sådan medlem av stiftelsens styrelse som underlåter att göra i 22 § föreskriven anmälan hos patent- och registerstyrelsen, om inte försummelsen skall betraktas som tjänstefel.

#### 27 §

Den som omhänderhar ett dödsbo och som *uppsåtligen eller av oaktsamhet* underlåter att inom föreskriven tid göra anmälan som avses i 3 a § 1 mom., skall dömas till böter, *om inte gärningen är ringa eller* om inte strängare straff för gärningen stadgas i annan lag.

*Om straff för försummad anmälan enligt 22 § bestäms i 19 § 1 mom. företags- och organisationsdatalagen, om inte försummelsen skall betraktas som tjänstefel.*

*Denna lag träder i kraft den 2001.*

6.

## Lag

### om ändring av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

I enlighet med riksdagens beslut  
upphävs i lagen den 30 december 1999 om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) 9 § samt  
ändras 8 § som följer:

#### Gällande lydelse

##### 8 §

#### Offentliga uppgifter i registret över affärs- och samfundssignum

Offentliga uppgifter i det register över affärs- och samfundssignum som förs av skatteförvaltningen är

- 1) affärs- och samfundssignum,
- 2) namn,
- 3) hemkommun och för allmänt bruk avsedd adress,
- 4) rättslig form,
- 5) affärs- och samfundssignumets giltighetstid.

För en beskattningssammanslutning som avses i 4 § 1 mom. 2 punkten inkomstskattelagen och som inte har införts i registret över mervärdesskattskyldiga är dock endast de uppgifter offentliga som avses i 1 mom. 1 och 4 punkten.

(se gällande 9 § 4 mom.)

#### Föreslagen lydelse

##### 8 §

#### Offentliga uppgifter i företags- och organisationsdatasystemet

De identifikations- och basuppgifter om företag och sammanslutningar som skatteförvaltningen upprätthåller och som har lagrats i det företags- och organisationsdatasystem som avses i företags- och organisationsdatalagen ( 1200 ) blir offentliga när de förs in i det register över företags- och organisationsnummer som avses i nämnda lag.

Skatteförvaltningen kan lämna ut en uppgift om, ifall en prestationsmottagare som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) har förts in i det förskottsuppbördsregister som avses i nämnda lag samt en uppgift om hur länge denna anteckning är giltig ävensom en uppgift om ifall personen, sammanslutningen eller organisationen har antecknats i det register över mervärdesskattskyldiga som avses i mervärdesskattelagen (1501/1993) samt en uppgift om grunden för mervärdesskattskyldigheten och registreringens giltighetstid på en begäran som gäller en individualiserad registerad också om denna uppgift inte har antecknats i det register över företags- och organisationsnummer som avses i företags- och organisationsdatalagen.

Om en registerad under giltighetstiden för ett registerutdrag har avförts ur förskottsuppbördsregistret, kan skatteförvaltningen också på eget initiativ underrätta den som

utbetalar ersättning för arbete eller bruksavgifter om att så har skett.

## 9 §

*Offentliga uppgifter i förskottsuppbörsregistret och registret över mervärdesskattskyldiga*

Uppgiften om huruvida en betalningsmottagare som avses i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) har införts i det förskottsuppbörsregister som avses i nämnda lag samt hur länge en sådan anteckning är i kraft är offentlig. Offentlig är också uppgiften om huruvida och från vilken tidpunkt en person, en sammanslutning eller ett samfund är införd i det register över mervärdesskattskyldiga som avses i mervärdesskattelagen (1501/1993).

På begäran som preciserats att gälla en bestämd registrerad kan skatteförvaltningen lämna ut uppgifter som avses i 1 mom.

Skatteförvaltningen kan publicera uppgifter om firma samt affärs- och samfundssignum för en ur förskottsuppbörsregistret avförd skattskyldig, tidpunkten när anteckningen avfördes ur registret samt den skattskyldiges namn och adress, om inte något annat följer av 24 § 1 mom. 31 punkten lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller 25 § 4 mom. befolkningsdatalagen. Uppgifterna om skattskyldiga som under en bestämd tidsperiod av olika orsaker har avförts ur registret kan publiceras samtidigt.

Om en registrerad under giltighetstiden för ett registerutdrag har avförts ur förskottsuppbörsregistret, kan skatteförvaltningen också på eget initiativ underrätta den som utbetalar ersättning för arbete eller bruksavgifter om att så har skett.

## 9 §

*Offentliga uppgifter i förskottsuppbörsregistret och registret över mervärdesskattskyldiga*

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den

2001.

7.

## Lag

### om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 161 §, 166 § och 218 § 3 mom., av dessa lagrum 161 § sådan den lyder i lagarna 1486/1994 och 1123/1996 samt 218 § 3 mom. sådant det lyder i lag 940/1999 samt

fogas till 218 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 940/1999, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

#### Gällande lydelse

##### 161 §

Den som börjar bedriva skattepliktig verksamhet enligt 1 § skall innan verksamheten inleds göra en skriftlig anmälan till länsskatteverket. Länsskatteverket skall utan dröjsmål underrättas om ändringar i de uppgifter som lämnats i denna anmälan.

Länsskatteverket skall utan dröjsmål underrättas om att en skattepliktig verksamhet har upphört.

Vad 1 och 2 mom. stadgar tillämpas inte på de skattskyldiga som nämns i 147 § 2 mom.

##### 166 §

Ett samfunds deklarationsskyldighet skall fullgöras av samfundets styrelse eller förvaltning. För ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett partrederi och en sammanslutning skall deklarationsskyldigheten fullgöras av en delägare som enligt 188 § 2 mom. ansvarar för skatten.

Ansvarig för att en utlännings deklarationsskyldighet fullgörs är också dennes representant i Finland.

Deklarationsskyldig för en omyndig är förmyndaren, för en frånvarande en för honom förordnad god man och för ett dödsbo den som har hand om boet eller, om boet är skiftat, den som hade hand om boet vid tiden för skiftet.

#### Föreslagen lydelse

##### 161 §

Den som börjar bedriva skattepliktig verksamhet enligt 1 § skall innan verksamheten inleds göra en sådan etableringsanmälan som avses i företags- och organisationsdatalagen ( 1200 ).

Om de uppgifter som har getts med etableringsanmälan har förändrats samt om den skattepliktiga verksamheten har upphört skall en sådan ändrings- eller nedläggningsanmälan som avses i företags- och organisationsdatalagen göras utan dröjsmål.

Det som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas inte på de skattskyldiga som avses i 147 § 2 mom.

##### 166 §

Bestämmelser om de personer som är ansvariga för att anmälningskyldigheten enligt 161 § uppfylls finns i företags- och organisationsdatalagen.

Ansvarig för att en annan anmälningskyldighet än den som avses i 161 § uppfylls är samfundets styrelse eller förvaltning. För ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett partrederi och en sammanslutning skall deklarationsskyldigheten fullgöras av en delägare som enligt 188 § 2 mom. ansvarar för skatten.

Anmälningskyldig i fråga om andra än sådana anmälningar som avses i 161 § är för en omyndig förmyndaren, för en frånvarande en för honom förordnad god man och för ett dödsbo den som har hand om boet el-

ler, om boet är skiftat, den som hade hand om boet vid tiden för skiftet.

För att den anmälningsskyldighet som avses i 1 och 2 mom. uppfylls i fråga om en utlänning svarar också dennes representant i Finland.

## 218 §

Den som underlåter att behörigen fullgöra sin skyldighet enligt 209 c § eller trots uppmaning av myndighet sin skyldighet enligt 161, 162, 162 b eller 165 §, 166 § 1 mom., 168 § 2 mom., 169 § 1 mom., 170 § 1 mom., 170 a, 209 eller 209 a §, skall för mervärdesskatteförseelse dömas till böter.

Den som underlåter att behörigen fullgöra sin skyldighet enligt 209 c § eller trots uppmaning av myndighet sin skyldighet enligt 162, 162 b eller 165 §, 166 § 2 mom., 168 § 2 mom., 169 § 1 mom., 170 § 1 mom., 170 a, 209 eller 209 a § skall för mervärdesskatteförseelse dömas till böter.

Om försummelse av en anmälan som avses i 161 § i denna lag bestäms i företags- och organisationsdatalagen.

Denna lag träder i kraft den 2001.

## 8.

## Lag

## om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut  
 ändras i lagen den 20 december 1996 om förskottsuppbörd (1118/1996) 28 §, 31 § 2 mom.  
 och 55 § 2 mom. samt  
 fogas till 55 § ett nytt 4 mom. som följer:

## Gällande lydelse

## 28 §

*Lämnande av uppgifter för registreringen*

Den som är införd i förskottsuppbördsregistret och den som ansöker om registrering skall lämna *länsskatteverket* de uppgifter som behövs för registerföringen.

## 31 §

*Arbetsgivarregister och anmälningar för registrering*

En arbetsgivare som regelbundet betalar lön skall innan lönebetalningen inleds göra en anmälan till *länsskatteverket enligt ett av skattestyrelsen fastställt formulär*. Ändringar i uppgifterna skall anmälas utan dröjsmål.

## 55 §

*Skatteförseelse och förskottsuppbördsförseelse*

Den som trots myndighetens uppmaning underlåter att på behörigt sätt fullgöra de skyldigheter som stadgas i 31—37 §§ skall för förskottsuppbördsförseelse dömas till böter.

## Föreslagen lydelse

## 28 §

*Lämnande av uppgifter för registreringen*

Den som är införd i förskottsuppbördsregistret och den som ansöker om registrering skall lämna de uppgifter som behövs för registerföringen. *Anmälan skall göras på en blankett som har fastställts för detta ändamål på det sätt som bestäms i företags- och organisationsdatalagen ( 1200 ).*

## 31 §

*Arbetsgivarregister och anmälningar för registrering*

En arbetsgivare som regelbundet betalar lön skall innan lönebetalningen inleds göra en anmälan. Ändringar i uppgifterna skall också anmälas utan dröjsmål. *Bestämmelser om etableringsanmälan samt om ändrings- och nedläggningsanmälan finns i företags- och organisationsdatalagen.*

## 55 §

*Skatteförseelse och förskottsuppbördsförseelse*

Den som trots myndighetens uppmaning underlåter att på behörigt sätt fullgöra de skyldigheter om vilka bestäms i 32—37 § skall för förskottsuppbördsförseelse dömas till böter.



-----

*Bestämmelser om försummande av en sådan anmälan som avses i 31 § i denna lag finns i företags- och organisationsdatalagen.*

*Denna lag träder i kraft den \_\_\_\_\_ 2001.*